

Batxillerat d'Arts Plàstiques, Imatge i Disseny
Institut Poeta Maragall, Barcelona
Matèria: Volum
Tema: Minimalisme
Professor: Abel Figueres

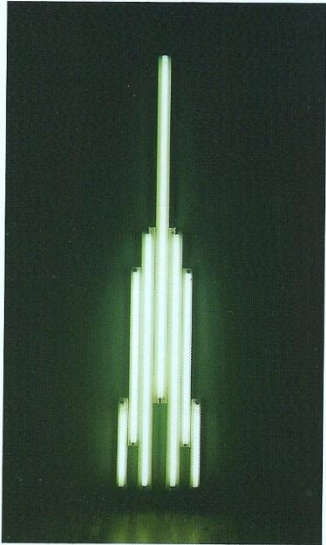
Minimalisme

(Aquest PowerPoint està pensat concretament per il·lustrar, acompanyar i completar la programació i els dossiers d'apunts de la matèria de Volum del Batxillerat d'Arts Plàstiques, Imatge i Disseny. Però també pot servir per a qualsevol estudiant o persona interessada en el coneixement de l'art en general i en el de l'escultura en particular).

MINIMALISME

**(Art Minimal, *Minimal Art*, *ABC art*,
Primary Structures, *Rejective Art*,
Literalist Art, etc.)**

MINIMALISME

- Terme o concepte que s'utilitza per descriure una **tendència artística**, sorgida en els **anys seixanta** del segle XX, en què s'utilitzen **formes bàsiques i geomètriques** com a temes específics de treball i com a principals elements característics de l'expressió.
- El minimalisme **redueix el llenguatge artístic** a la seva mínima expressió, **a allò més essencial**.
- El *minimal art* va sorgir als Estats Units i la seva aparent neutralitat expressiva és una reacció i una confrontació amb l'emotivitat de l'expressionisme abstracte i amb la comercialitat del *pop art* que dominaven l'escena artística d'aquell moment.
- El concepte *Minimal Art* va ser encunyat pel crític d'art Richard Wollheim el 1965.

Donald Judd

Donald Judd va estudiar Història de l'Art i Filosofia a la Universitat de Columbia. Va començar com a pintor de paisatges i retrats convencionals però la seva pintura es va anar tornant cada cop més abstracta. El 1957 va fer els seus primers quadres purament abstractes. El 1962 va exposar pintures amb relleus i objectes diversos i un any més tard abandonà definitivament la pintura per a dedicar-se als objectes tridimensionals.

Entre 1957 i 1963 va rebutjar totes les ofertes per exposar la seva obra i era més conegut com a crític d'art que com artista.

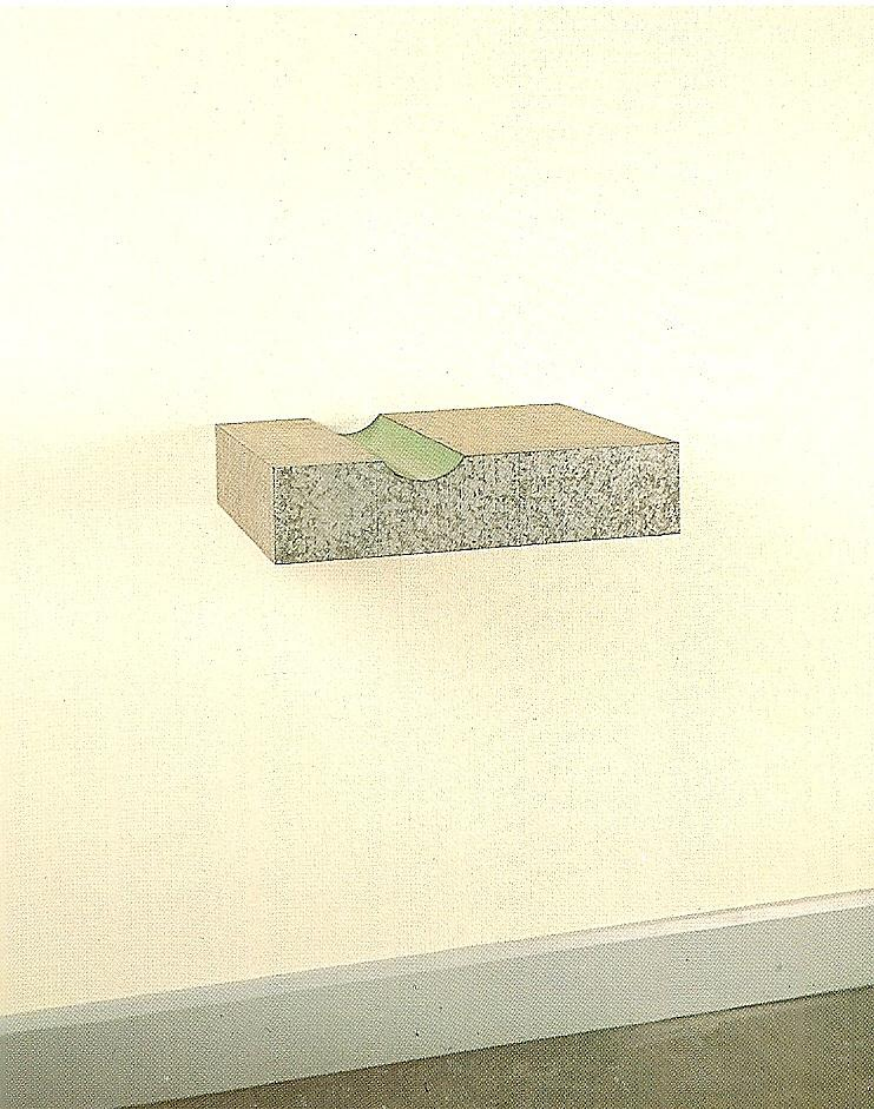
El 1963, la Galeria Green va organitzar la primera mostra en solitari de Judd on ja va presentar cinc objectes, col·locats directament sobre el terra, que havia fet a mà amb fusta contraxapada i peces de metall.

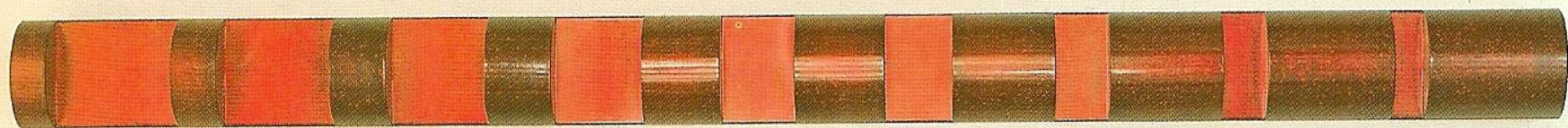
A partir de 1964 utilitza les possibilitats tècniques de la producció industrial i encarrega la fabricació dels seus "Specific Objects".

“Una forma, un volum, un color o una superfície són alguna cosa per ells mateixos; no haurien de restar ocults com a part d’una totalitat certament diferent.”

“El principal problema és mantenir la sensació de totalitat de l’objecte”

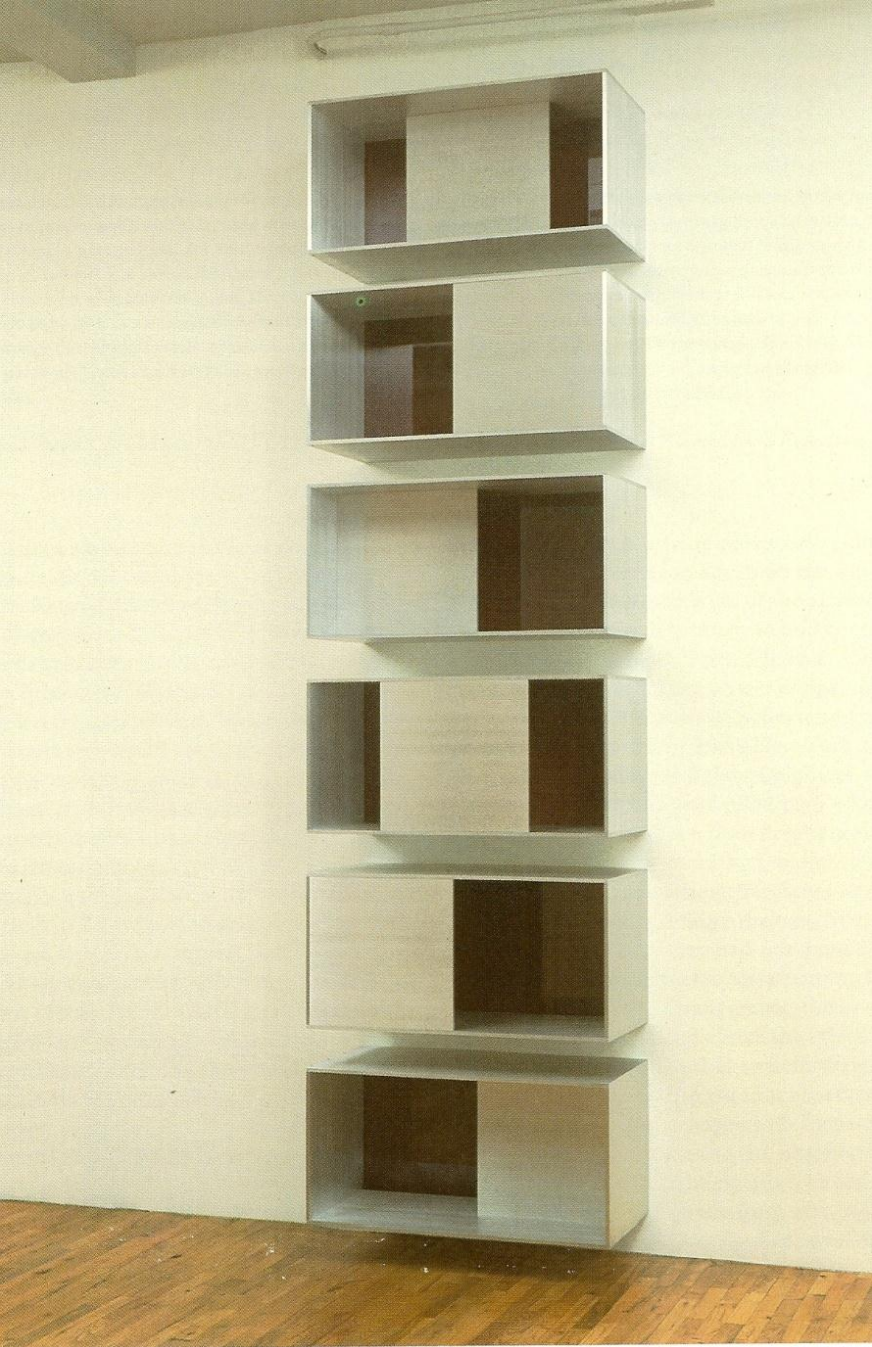
El 1965, Judd va començar a fer els primers **Stacks**, unes molt peculiars "escultures" o "objectes específics" que estaven formades per un nombre variable de "calaixos" de metall. Les caixes o calaixos estaven fixades a la paret, col·locades de manera ordenada una sobre l'altra i separades per la mateixa mida. L'obra, que assoleix l'aspecte d'una mena de columna de secció rectangular, està constituïda tan per les peces metàl·liques com pels espais que hi ha entre elles que són iguals a l'alçada de les peces. Els materials i els colors d'aquestes caixes o calaixos eren els que proporcionava la mateixa indústria.

Exemples de diversos ***Stacks*** de diferents mides, característiques físiques, materials i colors.

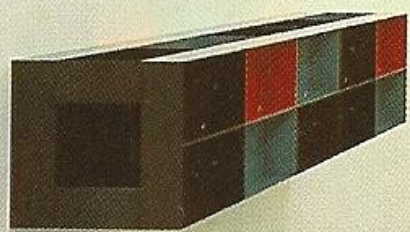

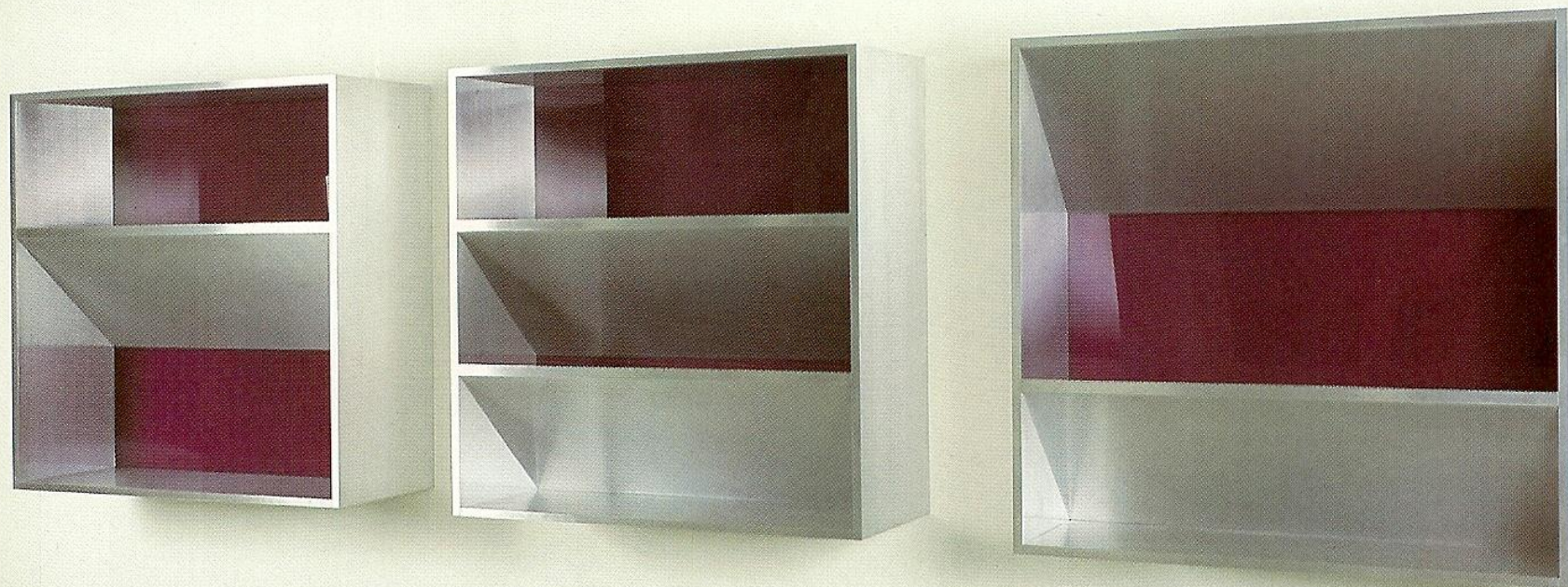

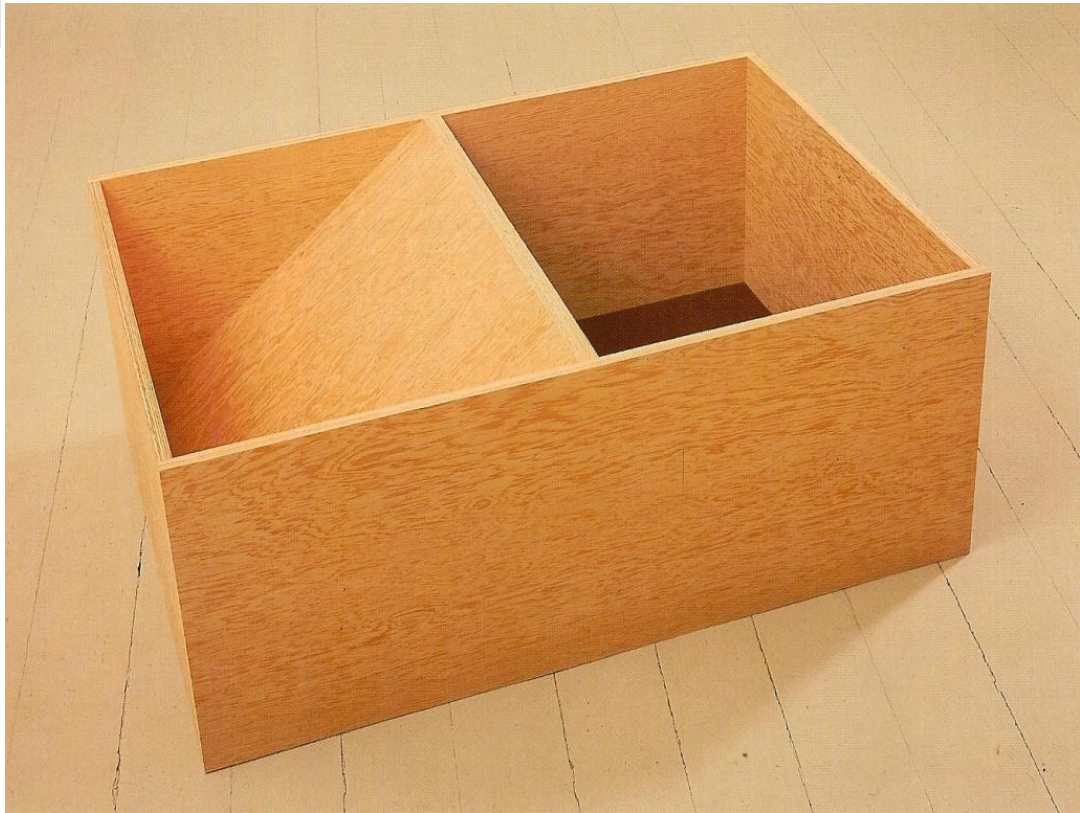

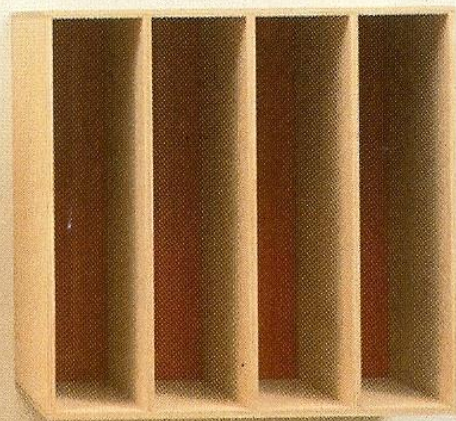
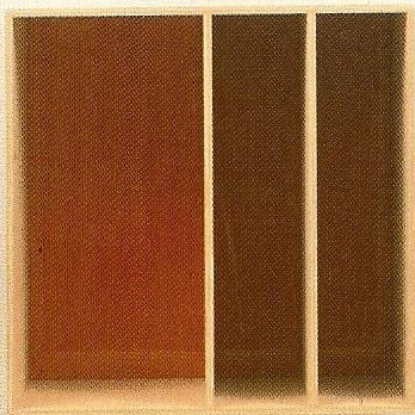
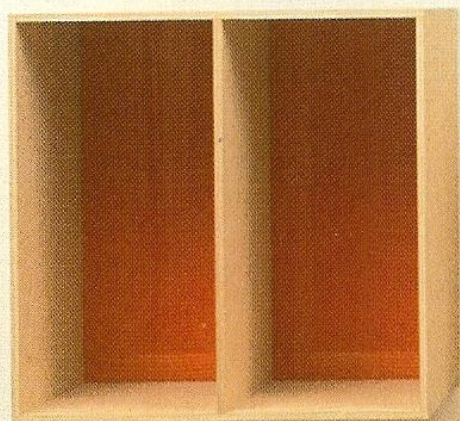
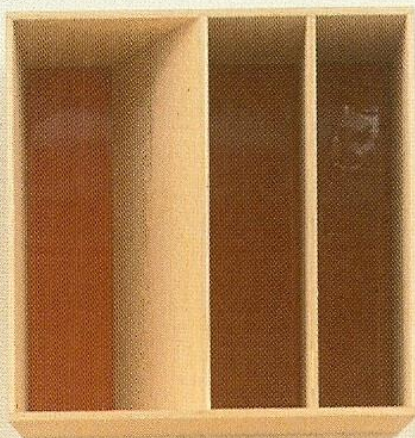

Carl Andre

Carl Andre havia seguit sempre la tradició escultòrica moderna interessat sobretot pels treballs de Brancusi i per l'obra pionera dels constructivistes russos.

El 1965 es va traslladar a Nova York i va fer amistat amb Frank Stella amb qui va acabar compartint un taller a West Broadway. Allà van sorgir les seves primeres escultures amb bigues de fusta.

El 1960 va començar a fer les ***Element Series***, un grup d'obres que ja presentaven les característiques fonamentals de la seva època madura.

Aquestes característiques eren: **la utilització de materials prefabricats, la disposició d'elements repetits en la mateixa obra i la limitació a formes bàsiques senzilles.**

A partir de 1967 va utilitzar **plaques primes de metall quasi sempre quadrades**, que disposava en formacions lineals o quadrangulars segons principis matemàtics simples.

“La meva escultura comparteix amb la ciència i amb la tecnologia un irreprimible interès per les característiques intrínseques dels materials”

Sol Lewitt

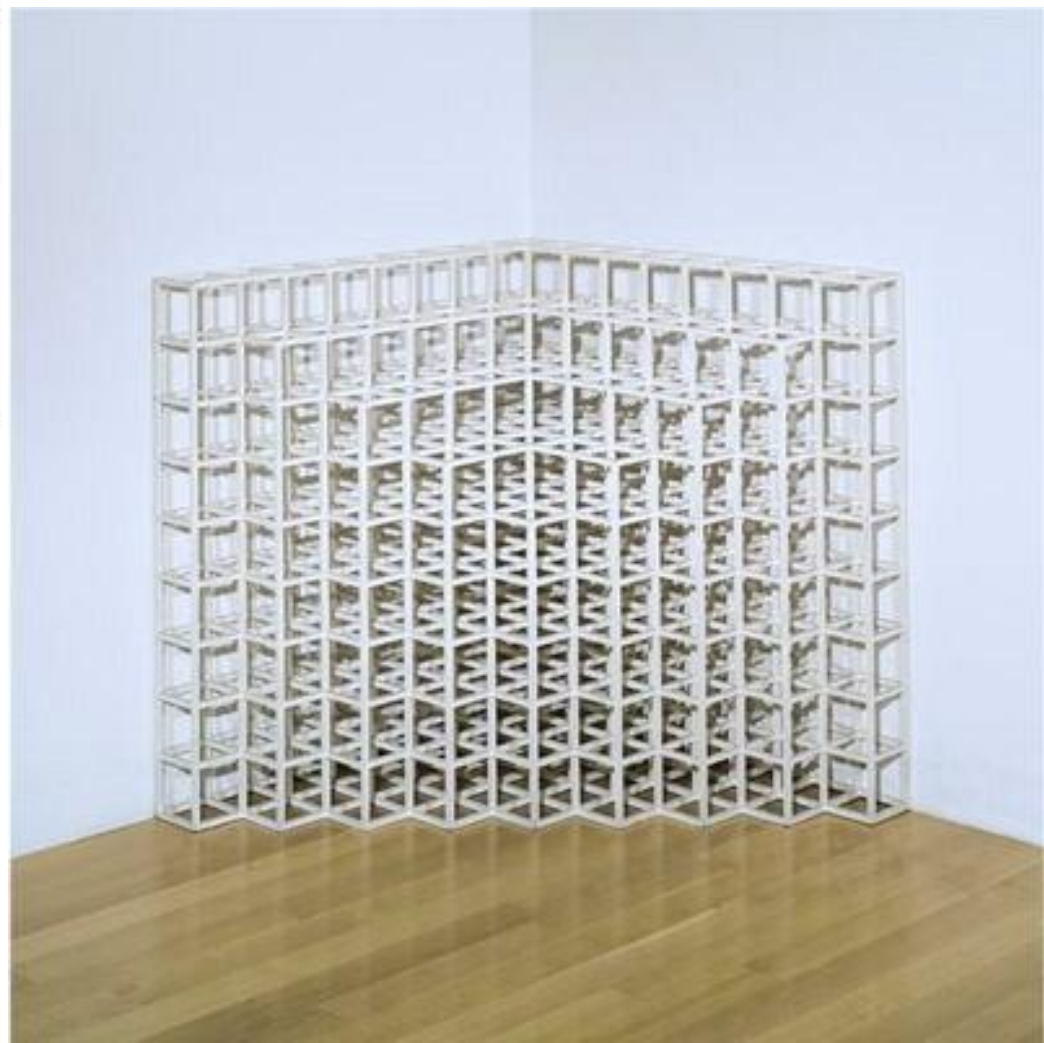
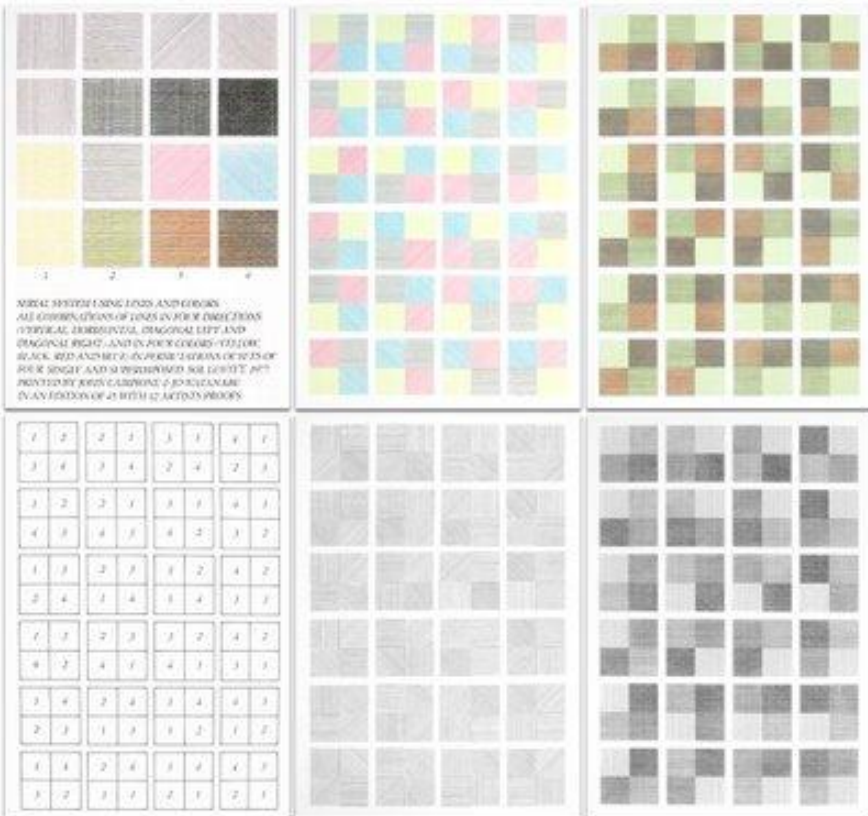
"En el arte conceptual, la idea es el todo y el objeto es tan sólo un artefacto que acaba modelando a la propia idea. La ejecución es un asunto superficial".

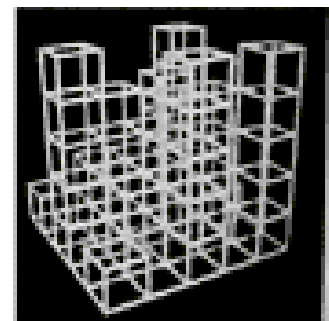
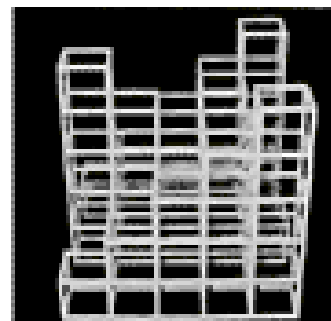
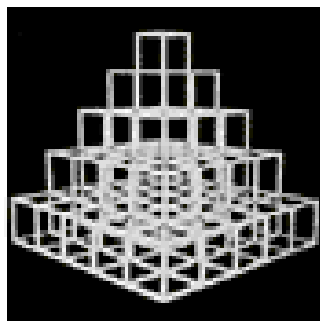
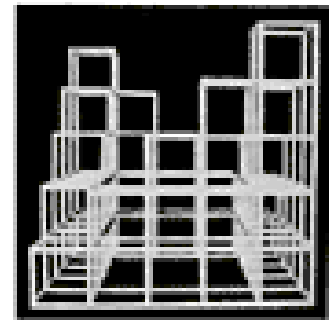
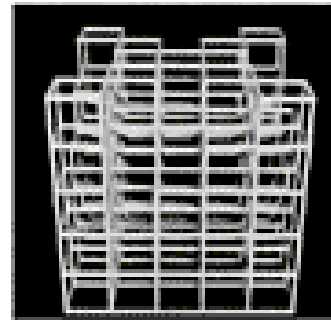
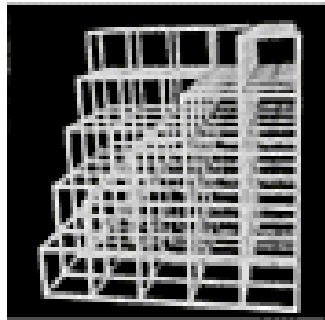
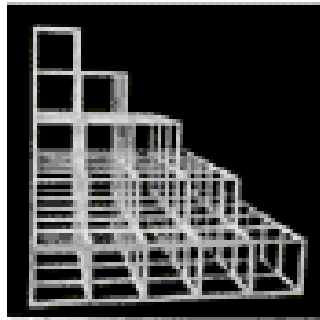
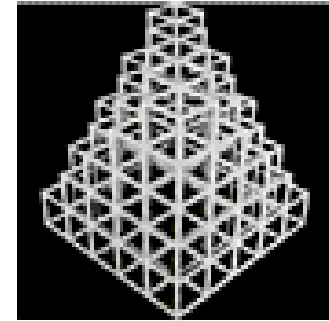
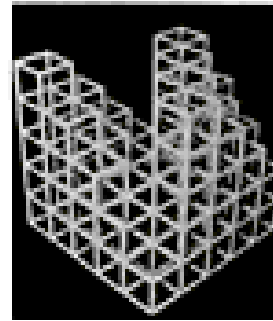
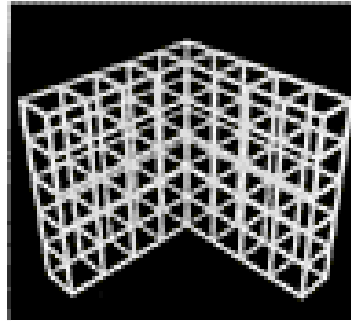
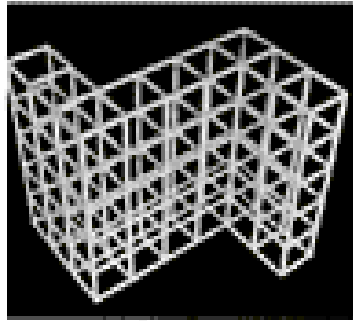
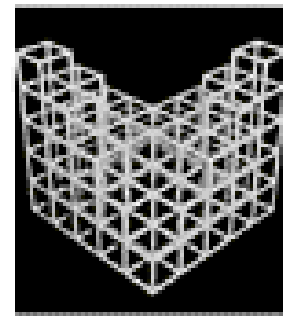
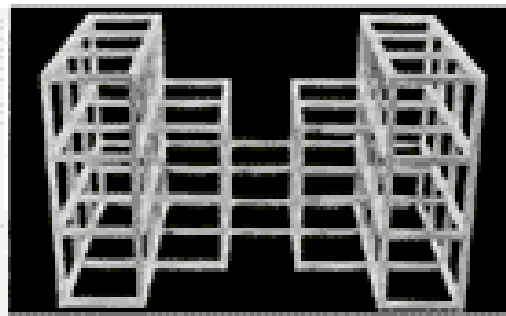
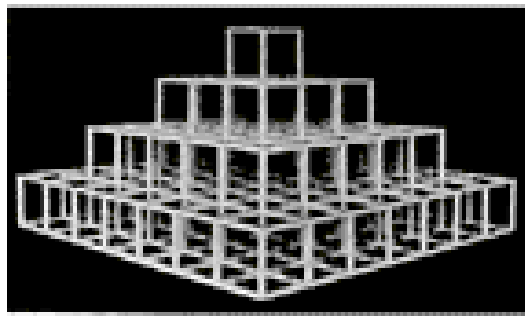
Sol LeWitt va arribar a Nova York després de llicenciar-se en art per la Universitat de Siracusa. Fins a finals de la dècada dels 50 feia una pintura que podríem qualificar com d'expressionisme abstracte. A partir del 1960 el seu treball va experimentar una profunda transformació.

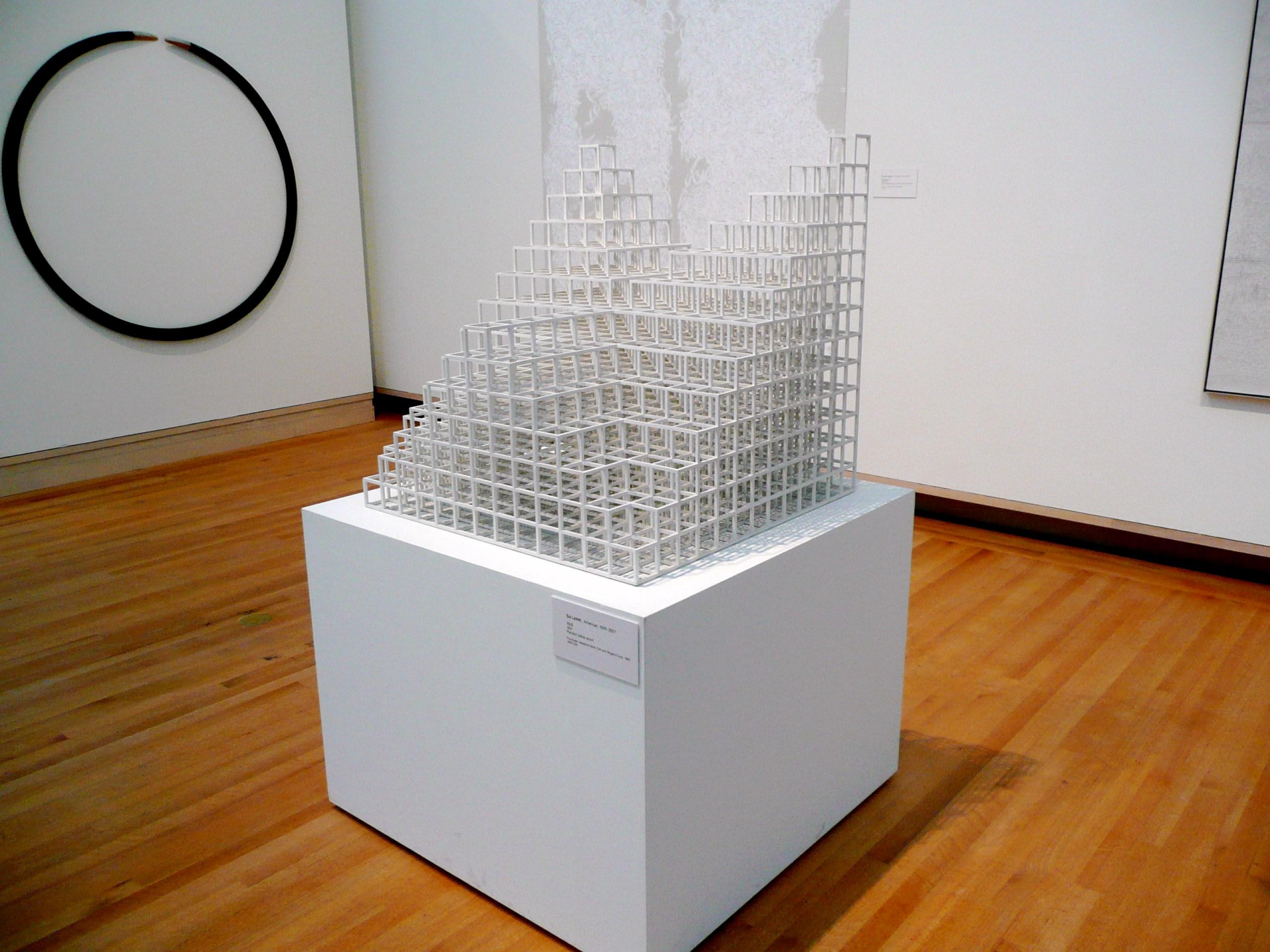
El 1961 i 1962 va fer les seves primeres **Wall Structures**, uns objectes extremadament geomètrics i monocroms de fusta pintada que es penjaven a la paret i estaven a mig camí entre l'escultura i la pintura. Després abandonà la creació d'obres de paret i es decantà per objectes simples en tres dimensions.

Amb **Cube-Cube**, composta per 27 cubs, va sorgir el **primer treball modular**. La seva estructura d'alumini pintada de blanc ja no havia estat feta per Lewitt sinó que era fabricada industrialment.

Amb **Serial Project No. 1 (ABCD)** va arribar al seu estil madur. El projecte consistia en una ordenació sistemàtica de múltiples quadrícules i de formes cúbiques obertes i tancades.

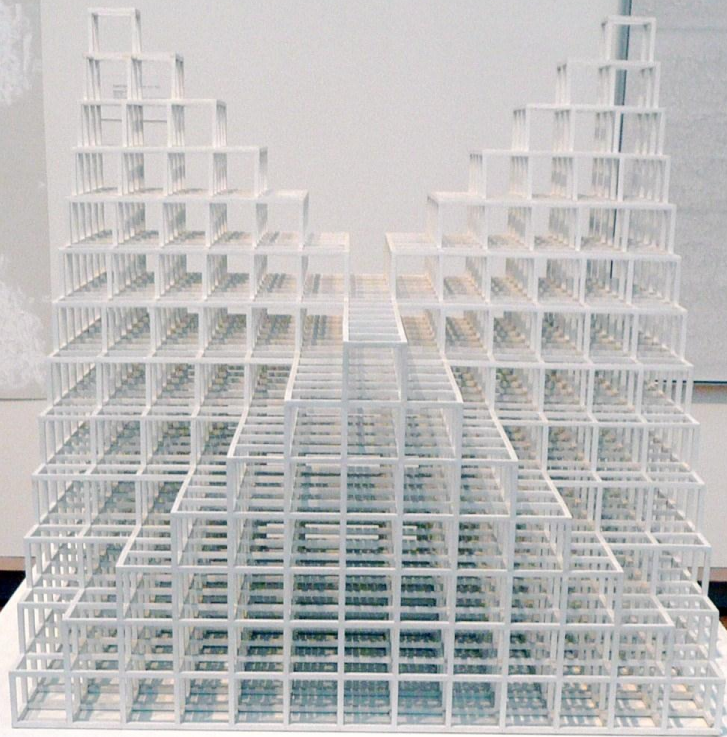

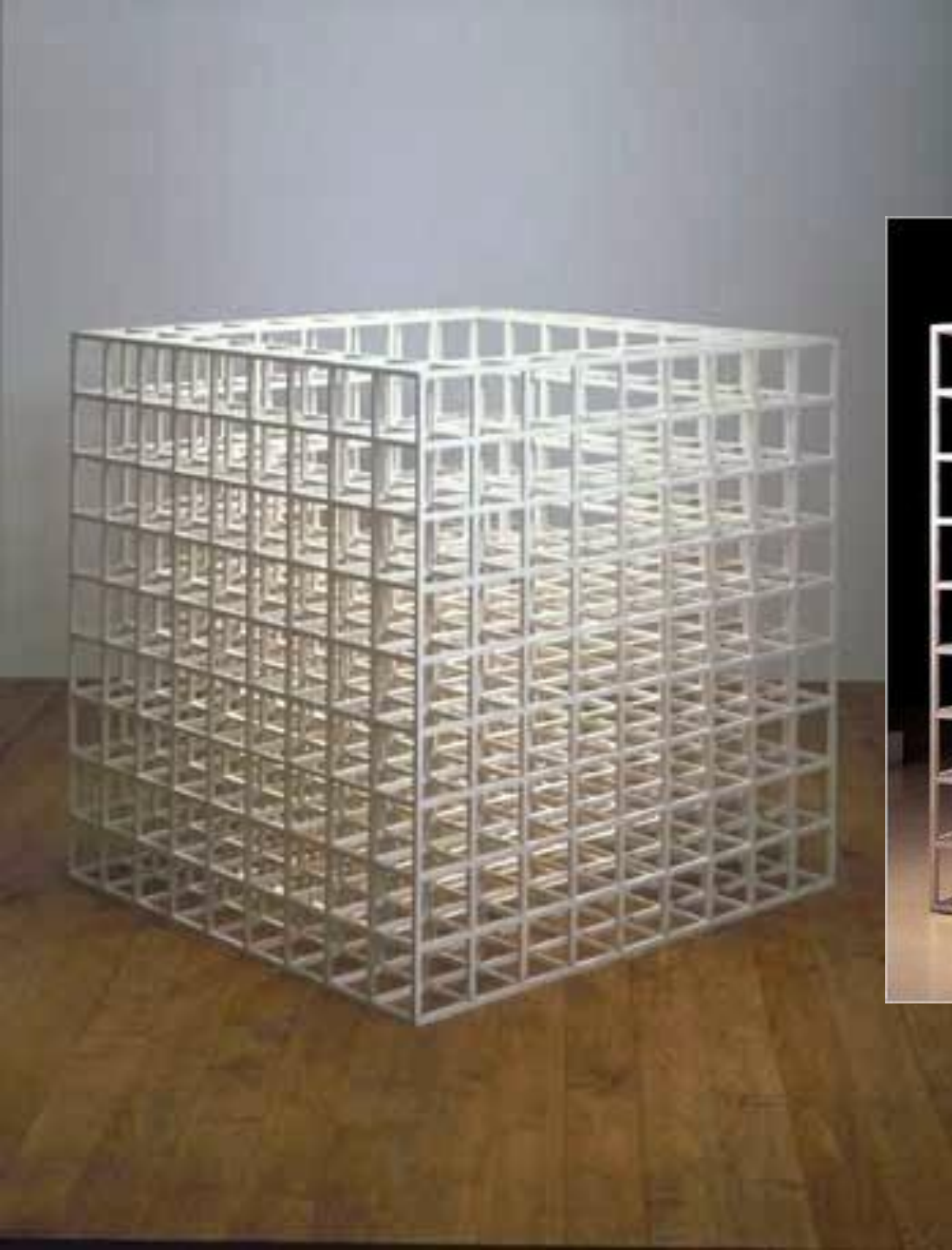

Die Leiste, Material: Holz, 2007
Höhe: 100 cm
Länge: 100 cm
Breite: 100 cm
Kunsthaus Zürich, Zürich, Schweiz

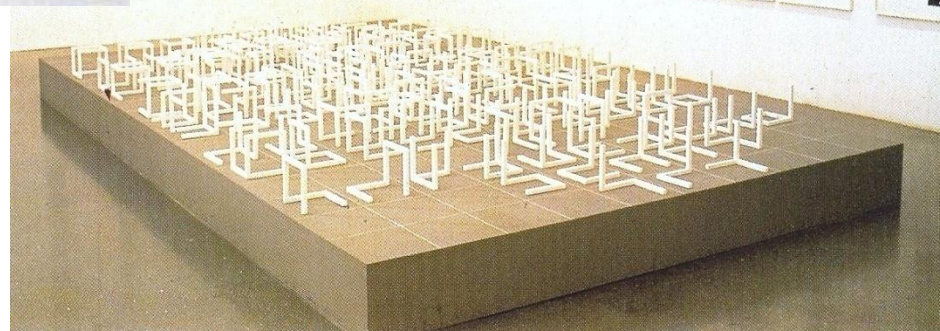
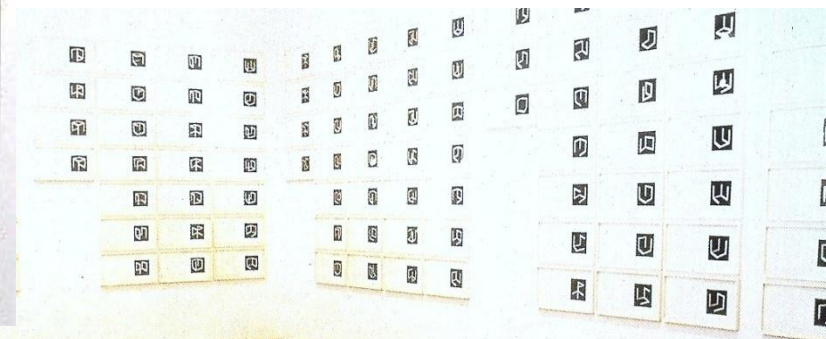
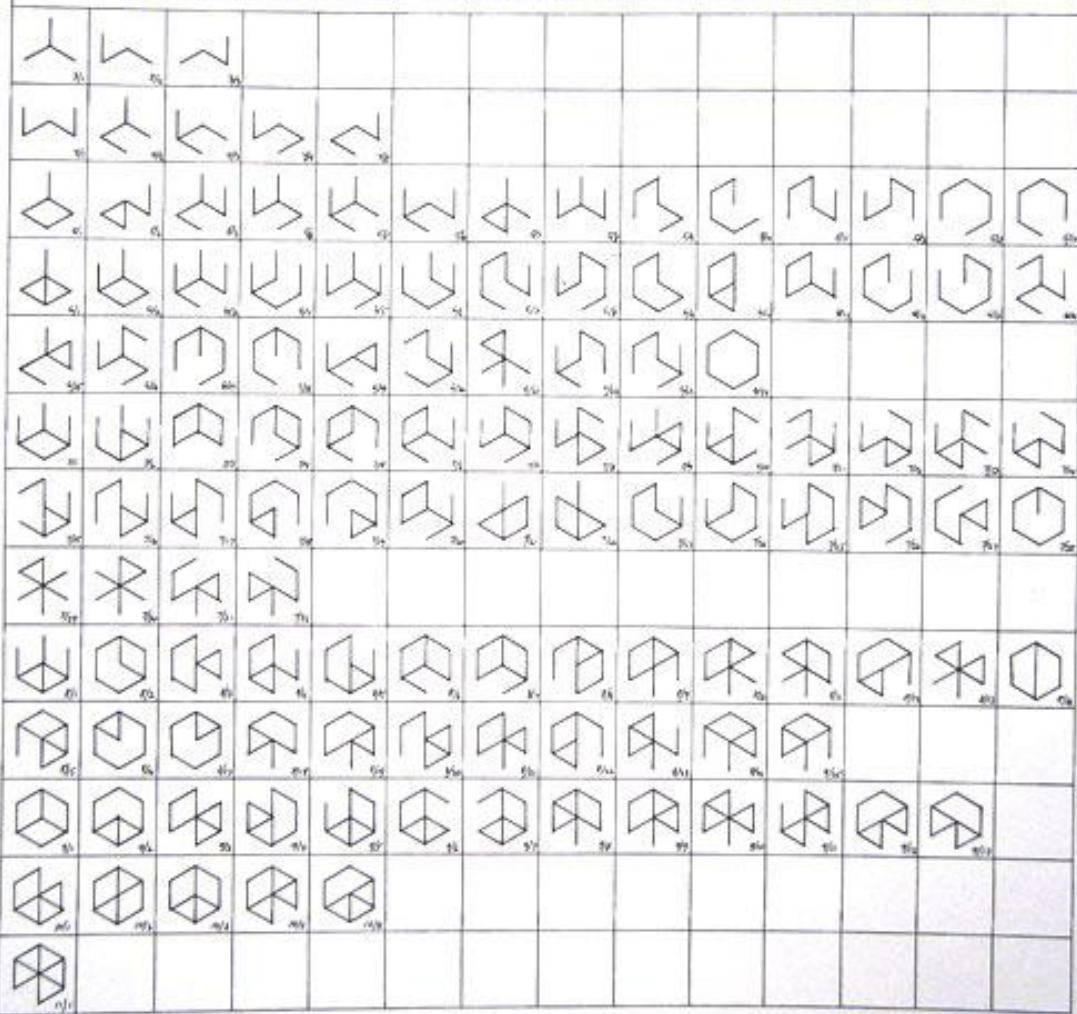
Die Leiste, Material: Holz, 2007
Höhe: 100 cm
Länge: 100 cm
Breite: 100 cm
Kunsthaus Zürich, Zürich, Schweiz

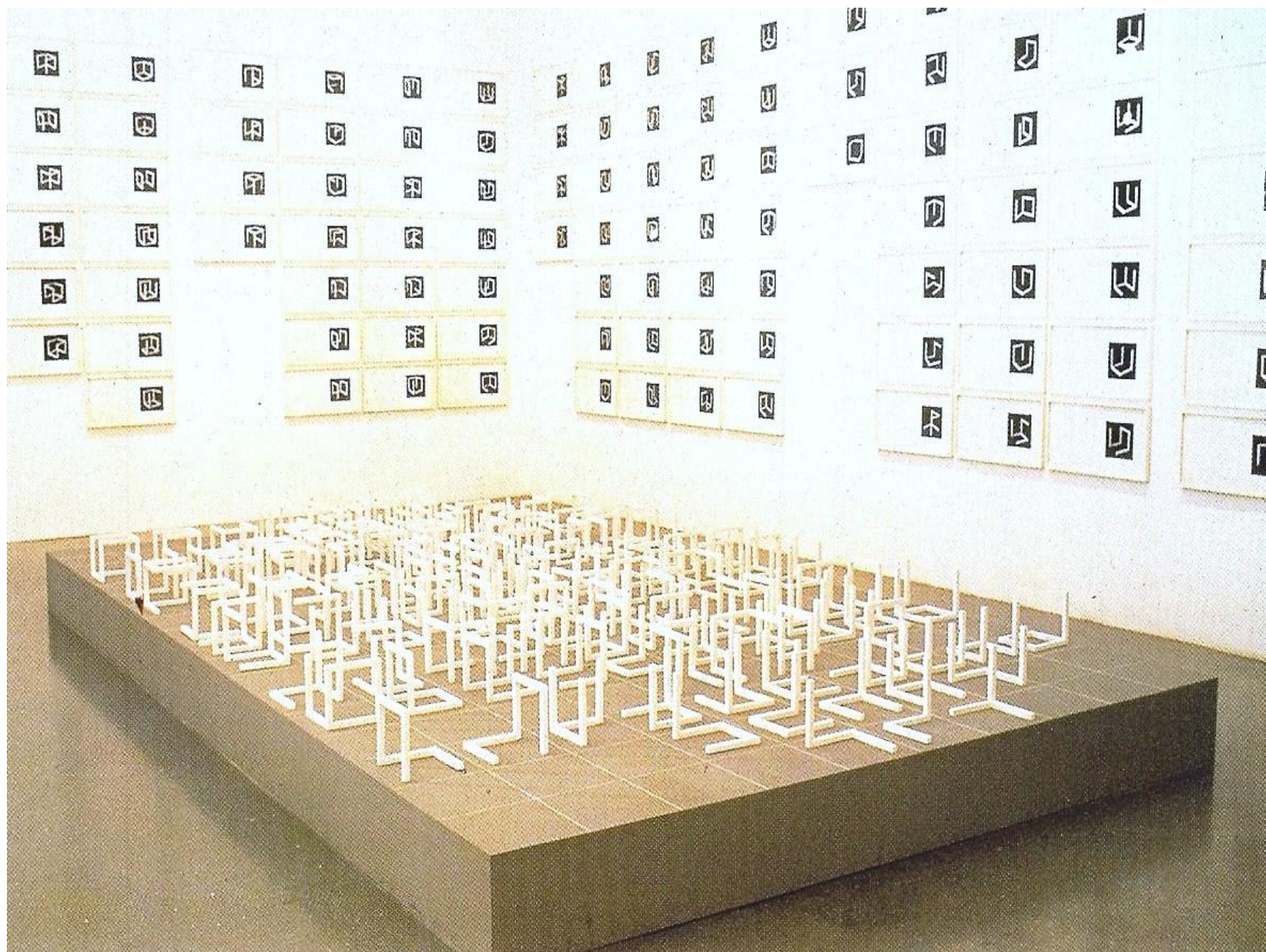

Sol LeWitt: American, 1970-1977
1970
1971
Purchased by the Museum of Modern Art, New York, 1970
1971

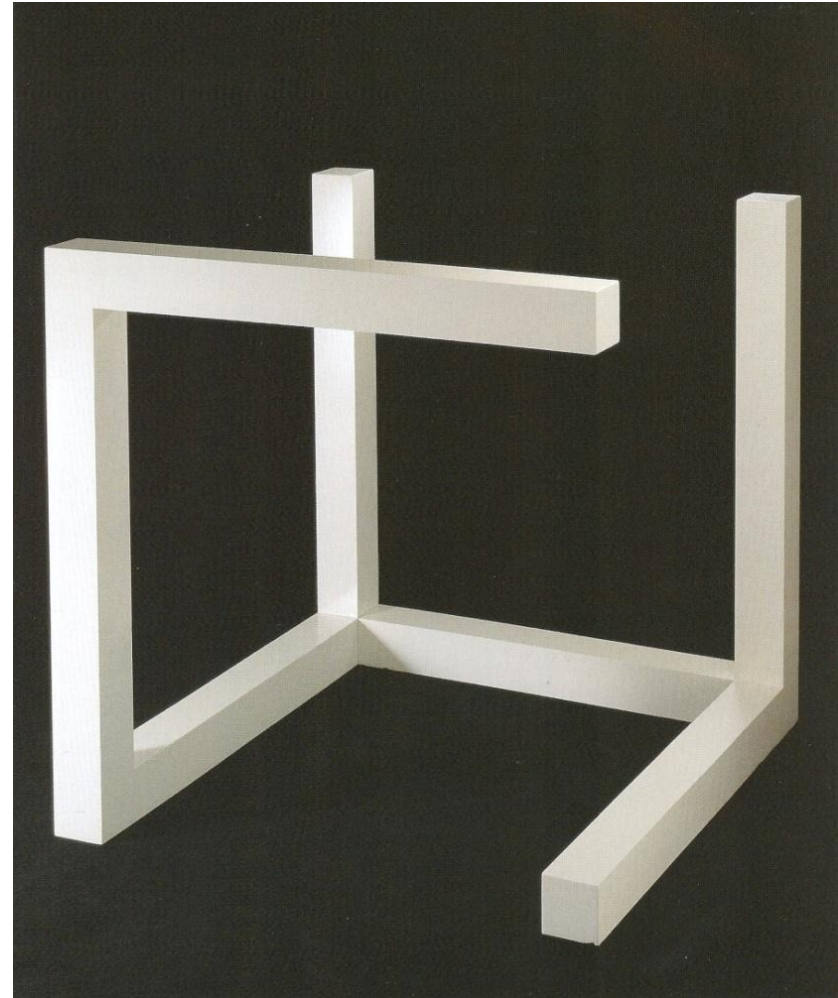

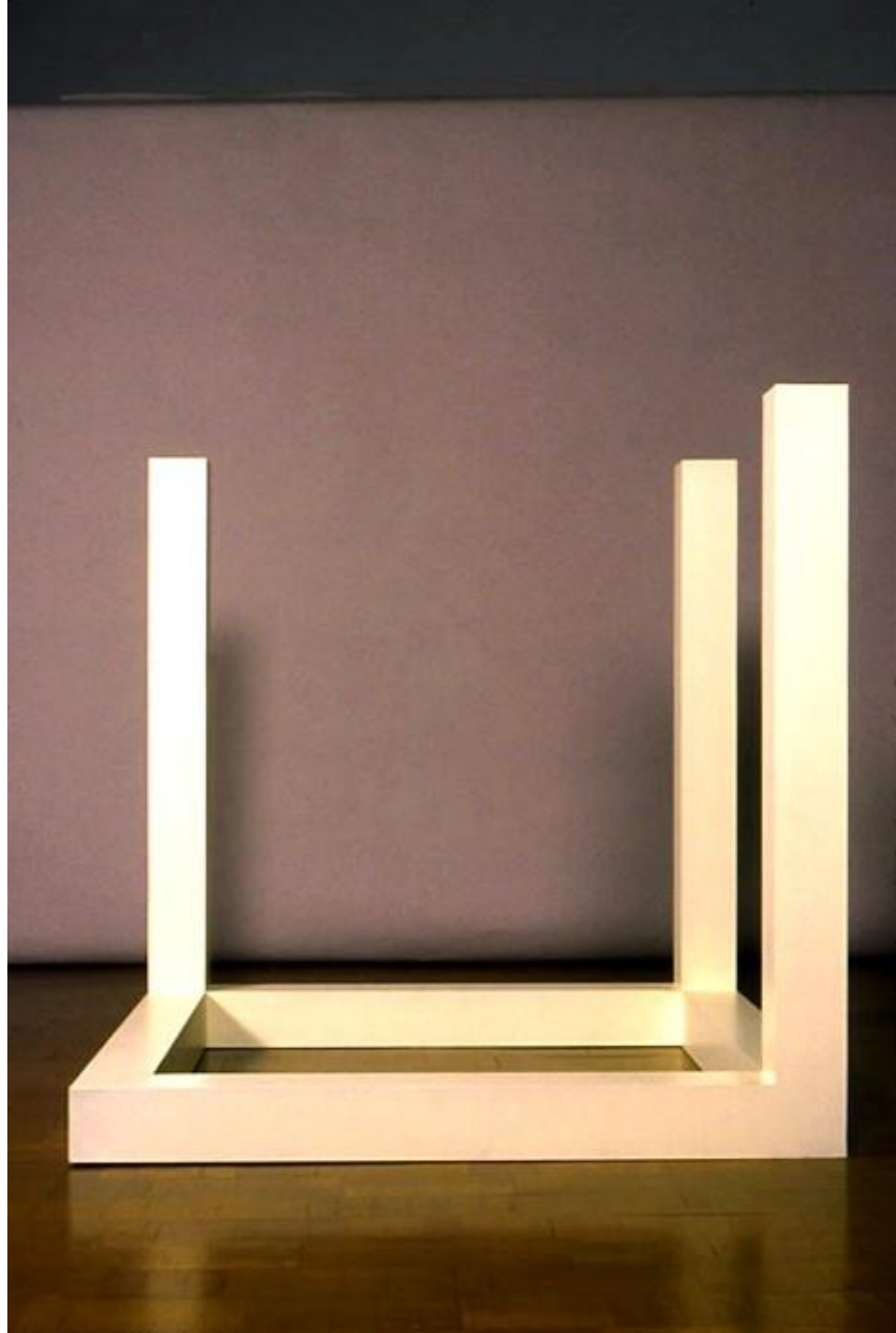
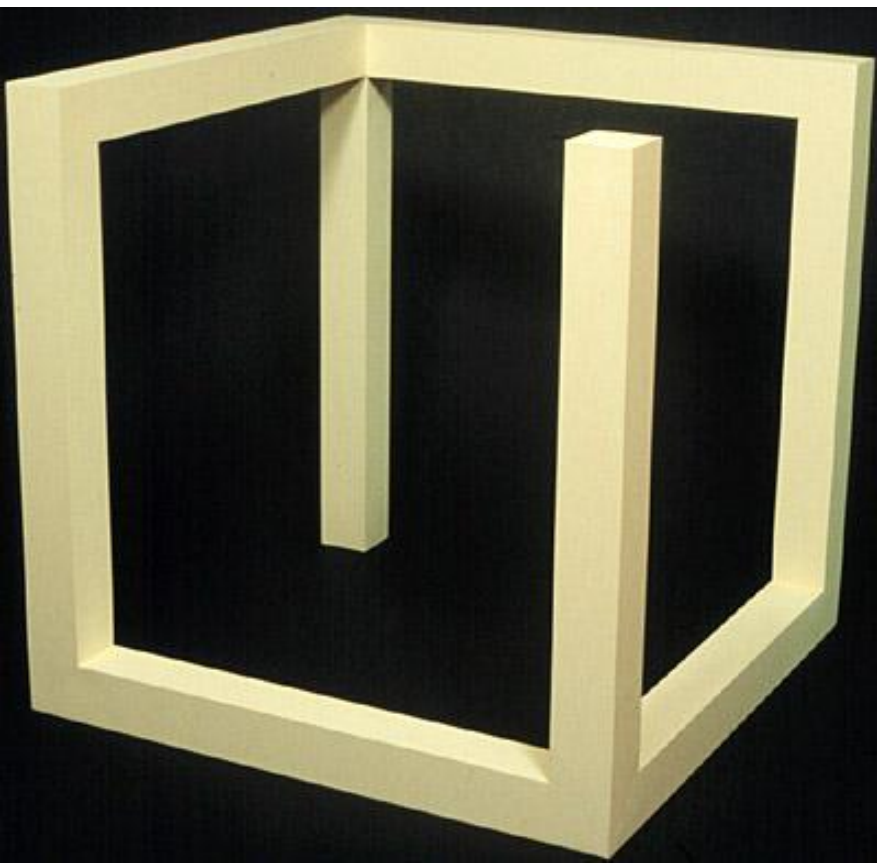
VARIATIONS OF INCOMPLETE OPEN CUBES

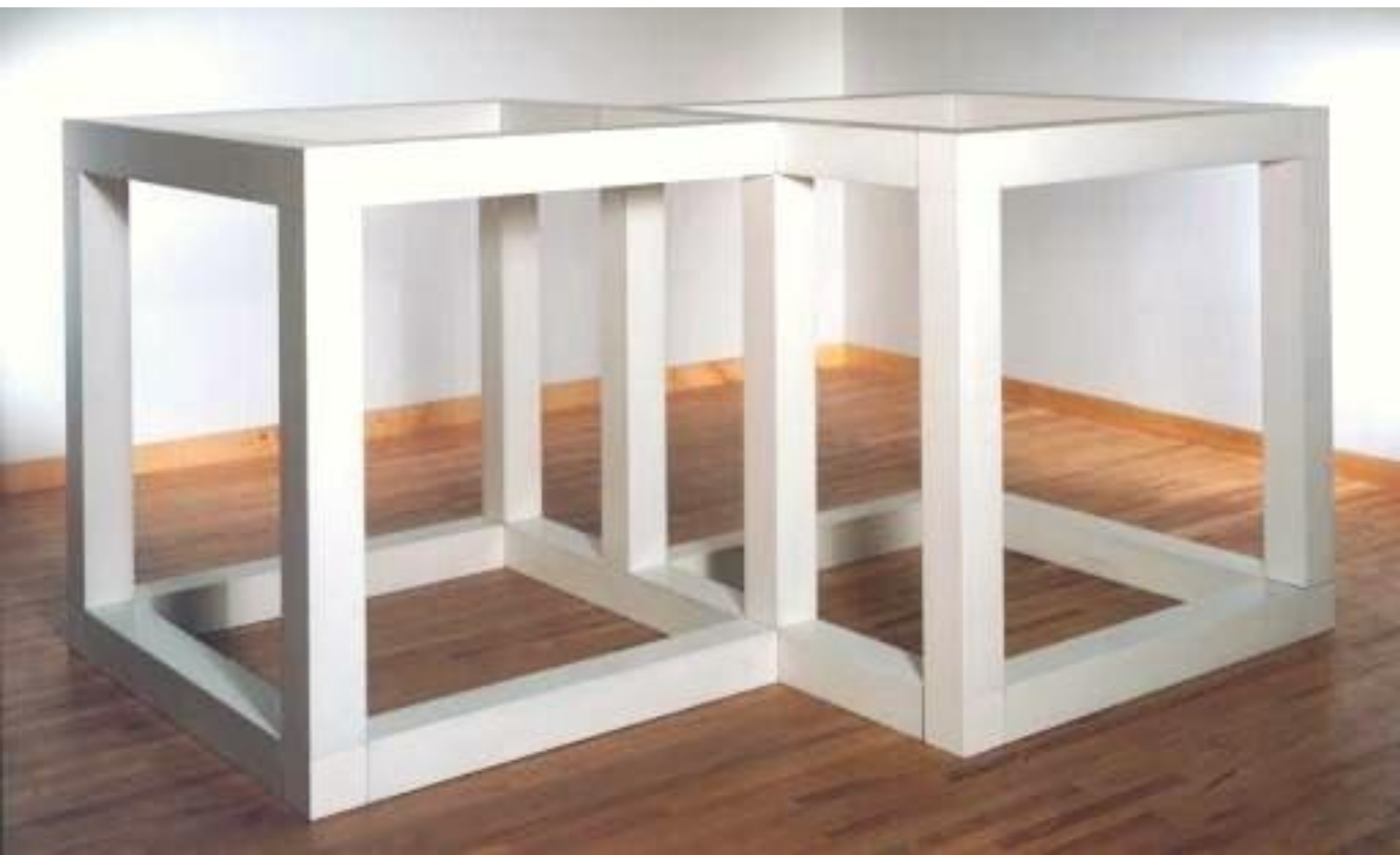

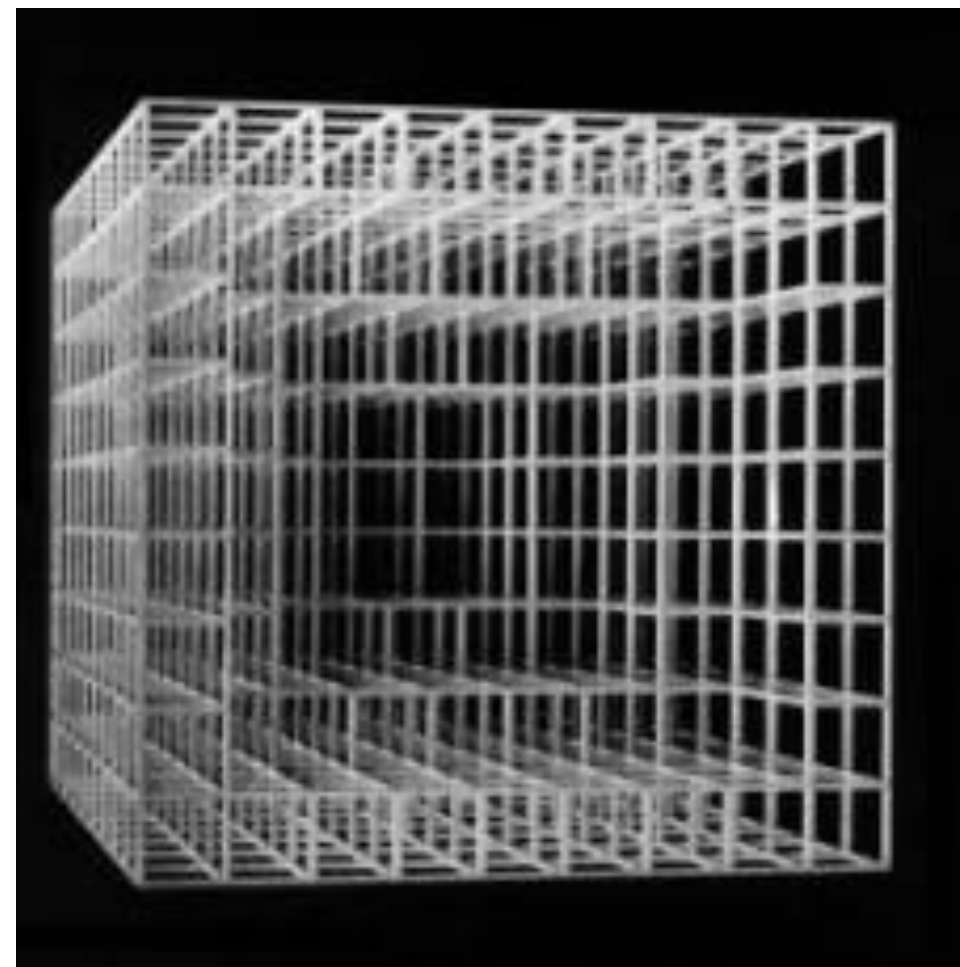
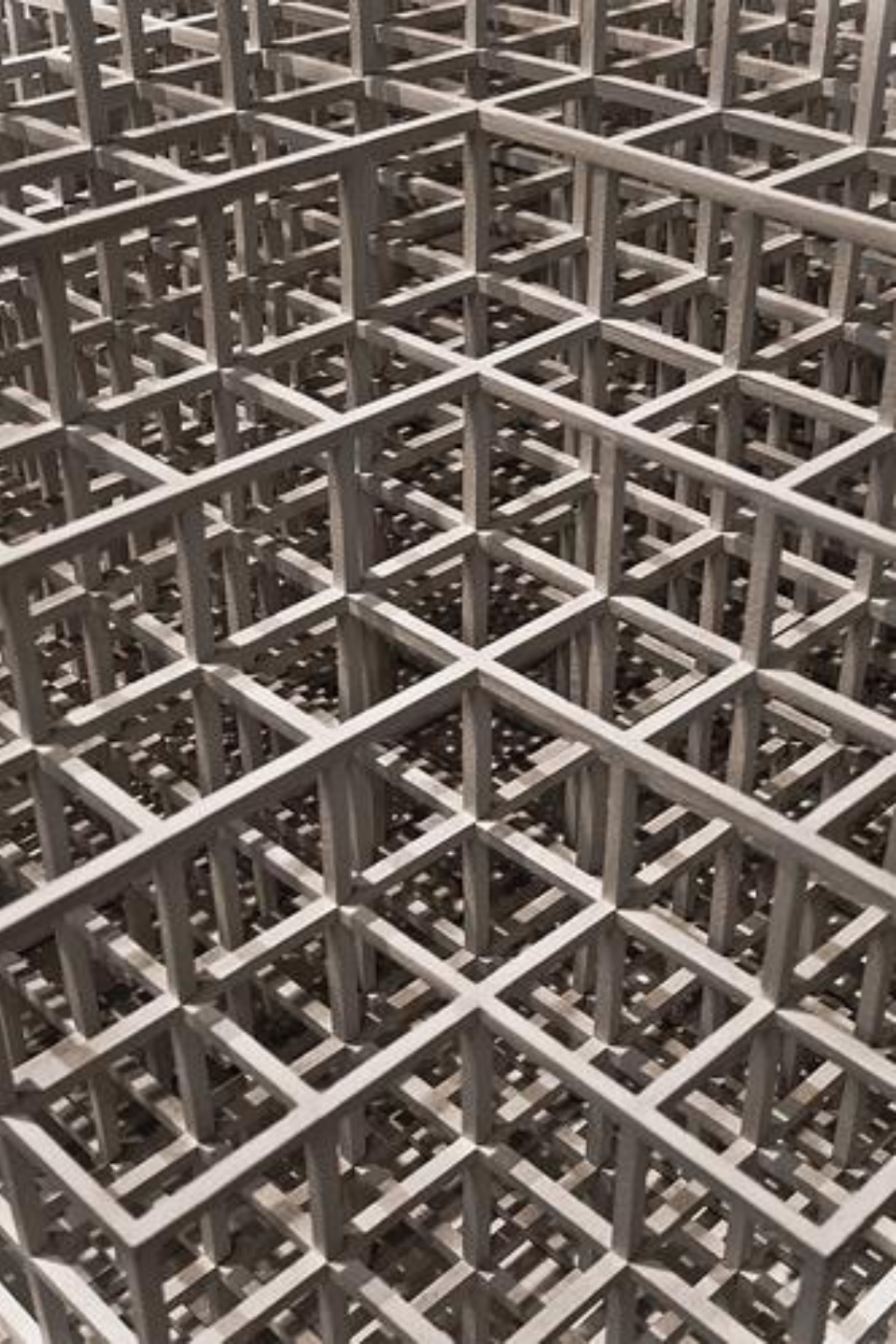

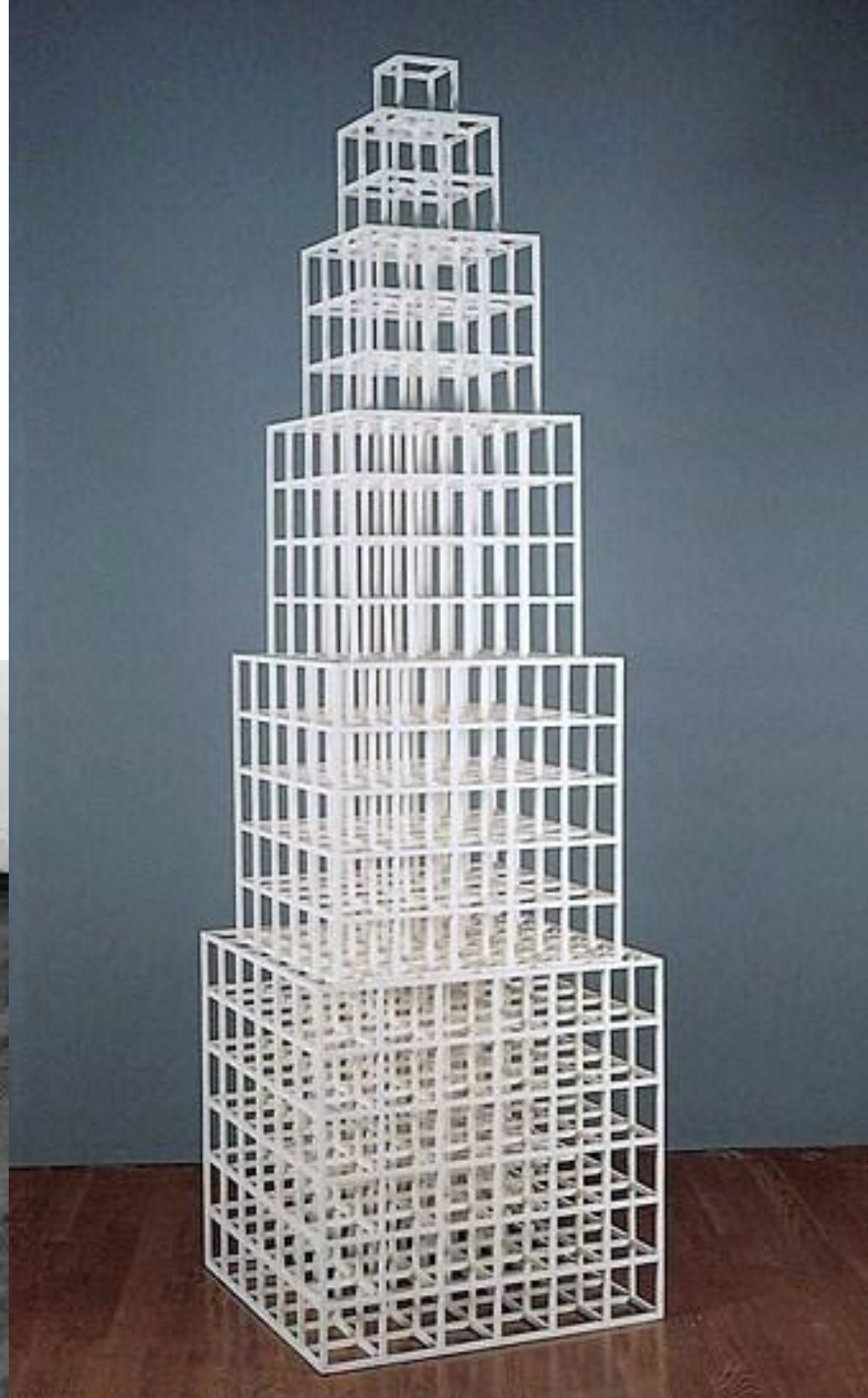
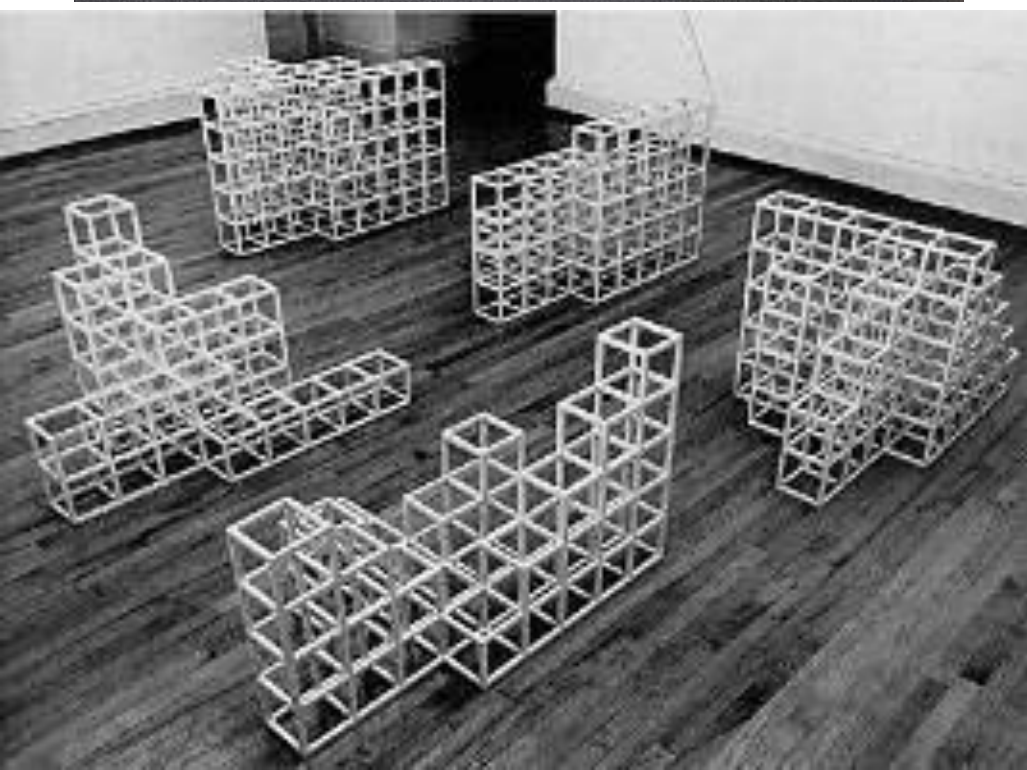
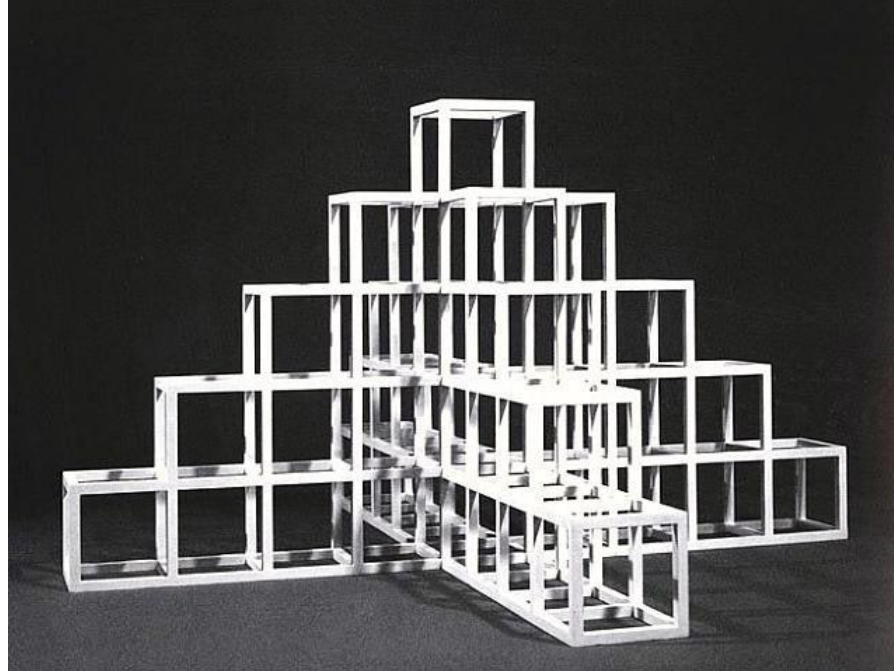
Les obres de la sèrie ***Open cub*** pertanyen a les primeres investigacions de Sol Lewitt sobre les possibilitats infinites de definir un espai cúbic a partir d'una estructura tridimensional formada pel mínim d'arestes possibles que permetin identificar-lo.

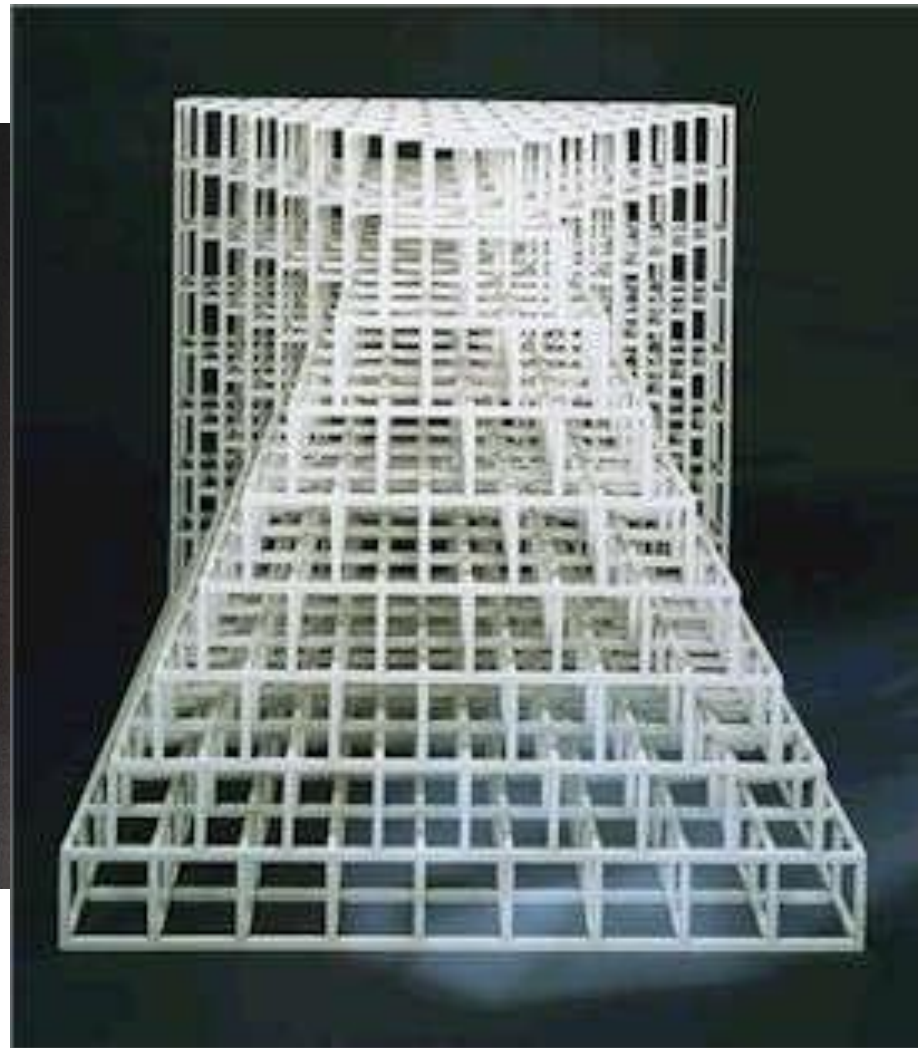
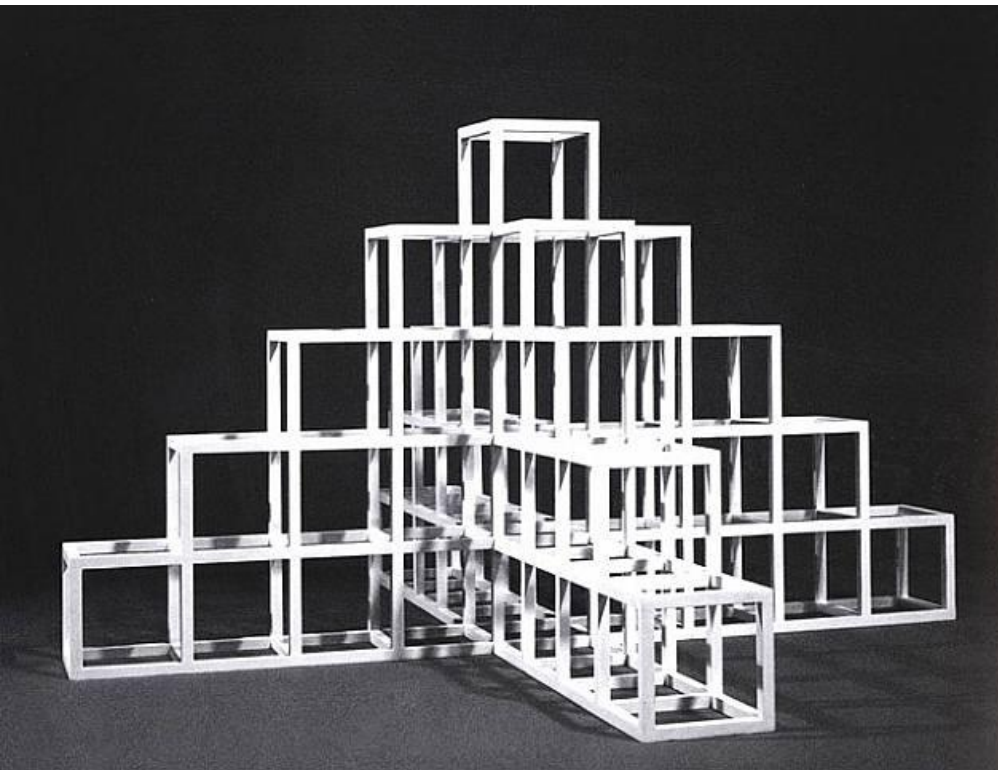

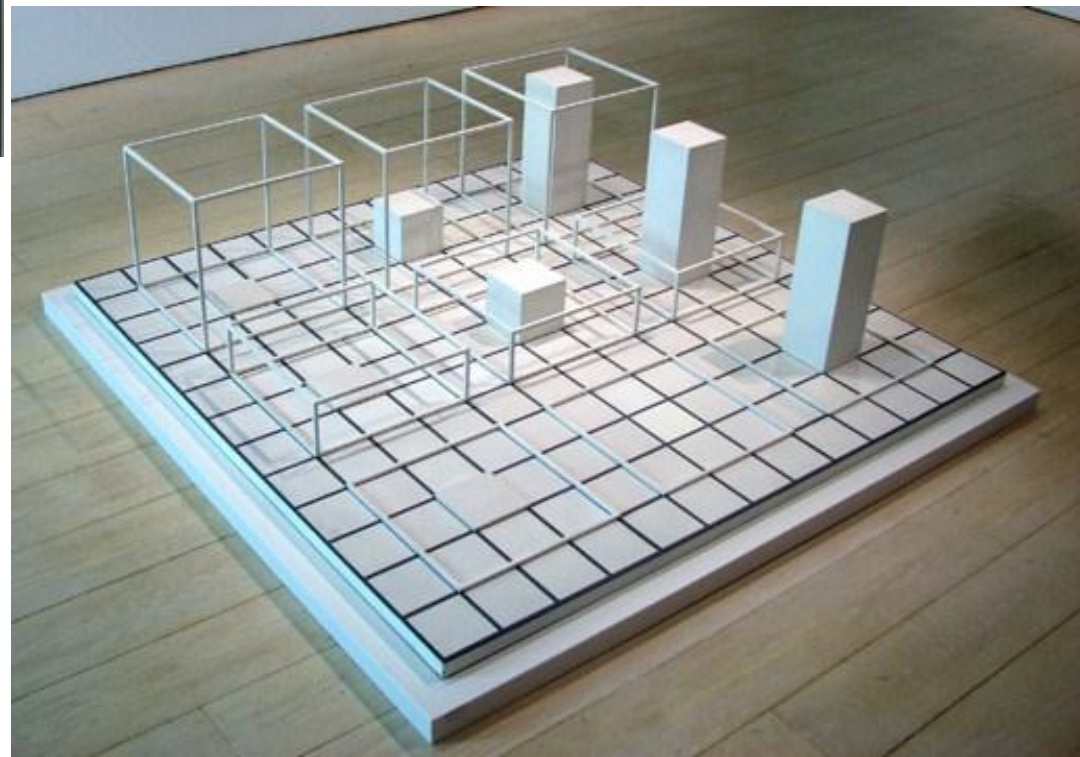
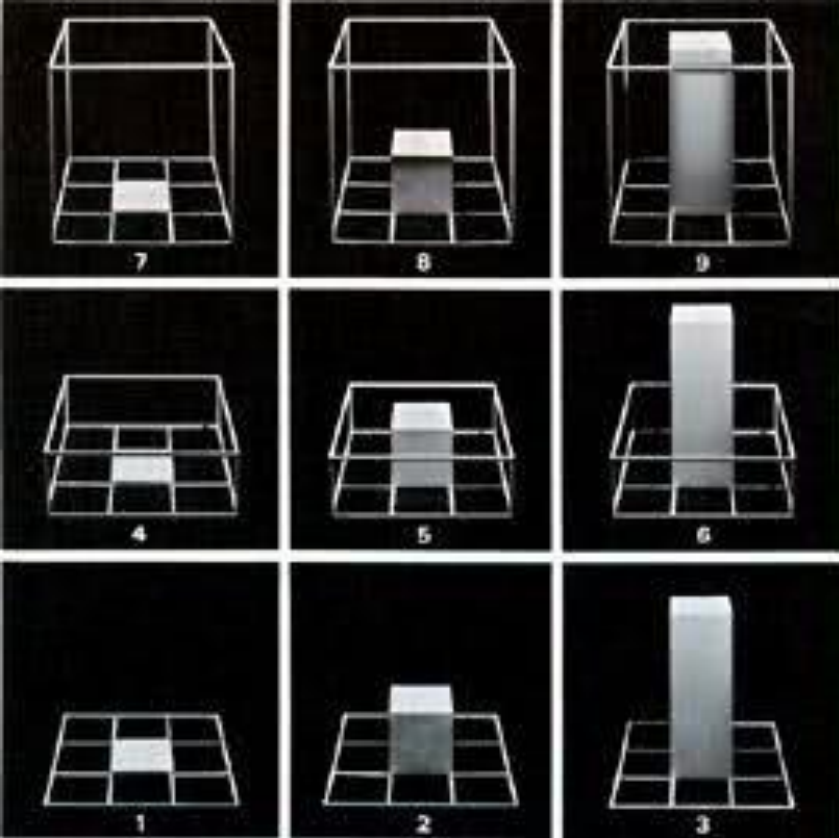

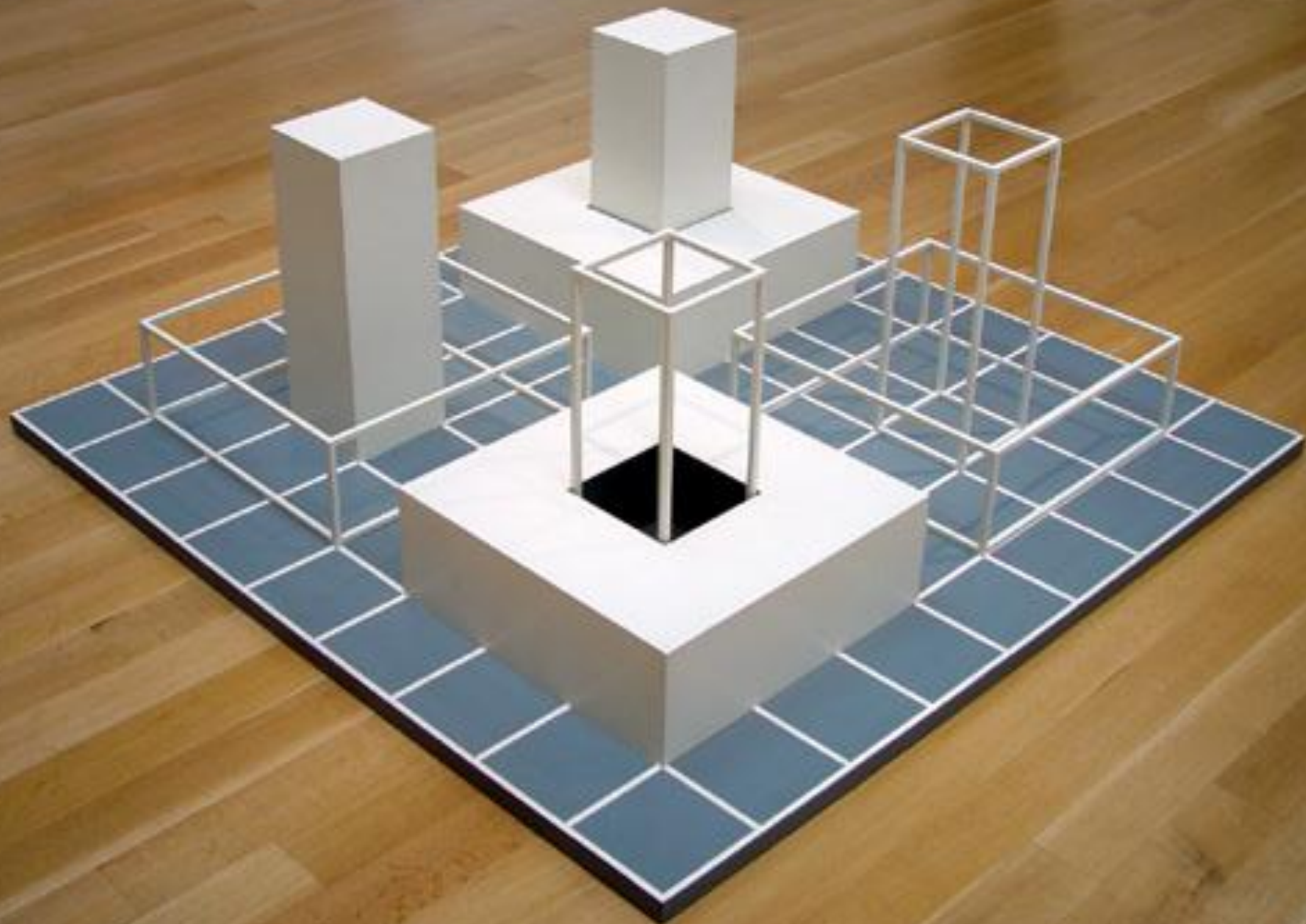

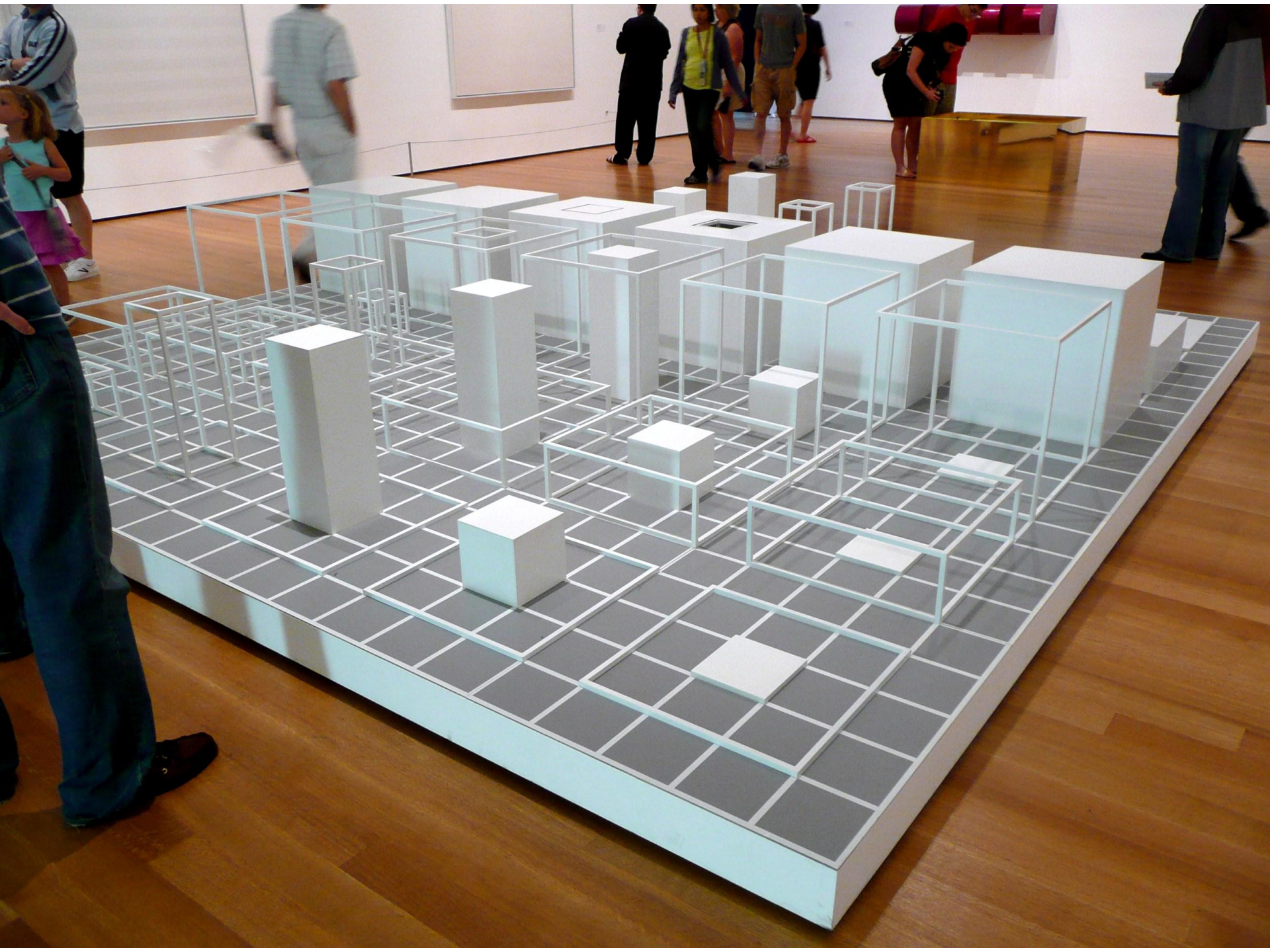

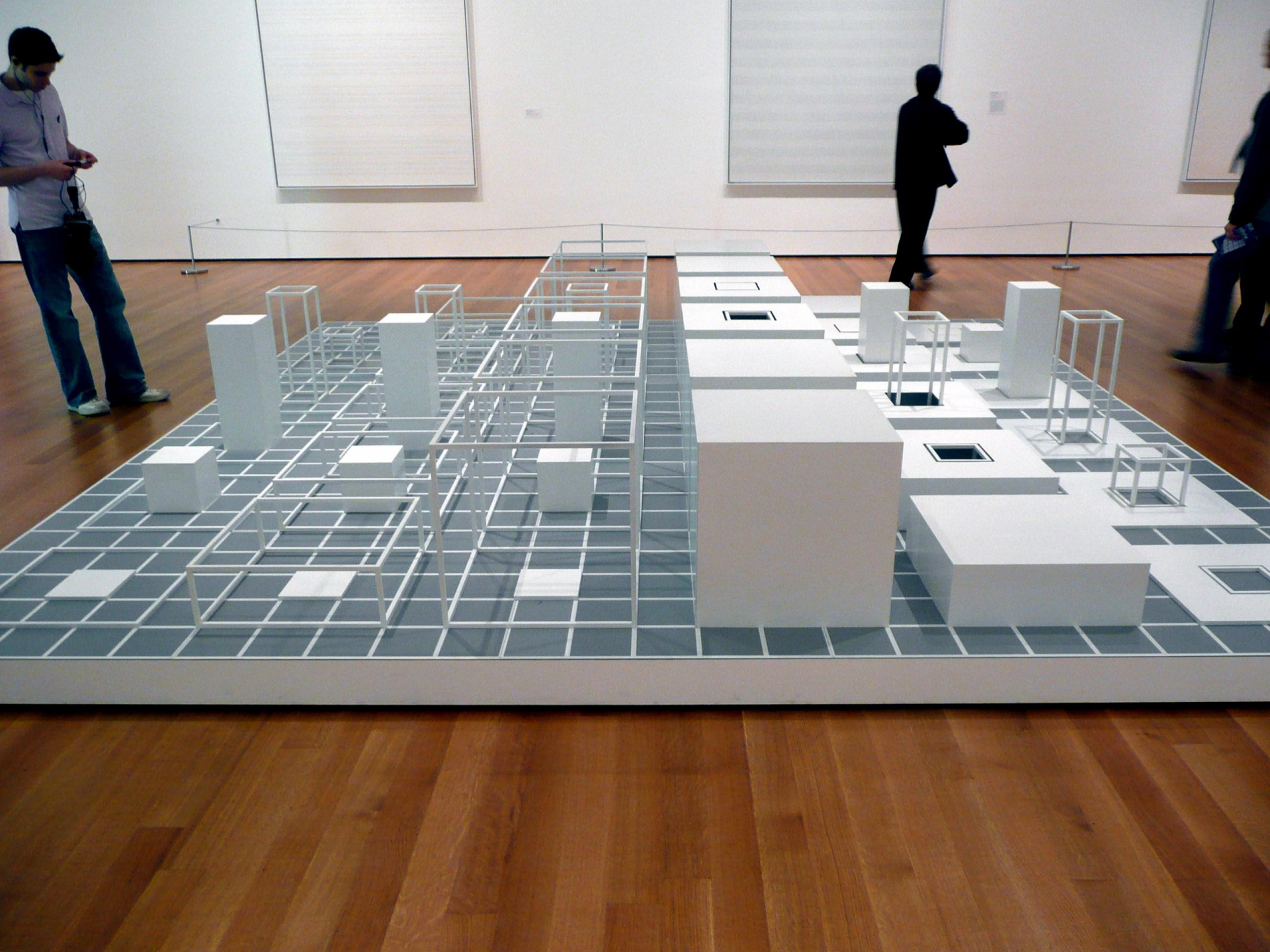

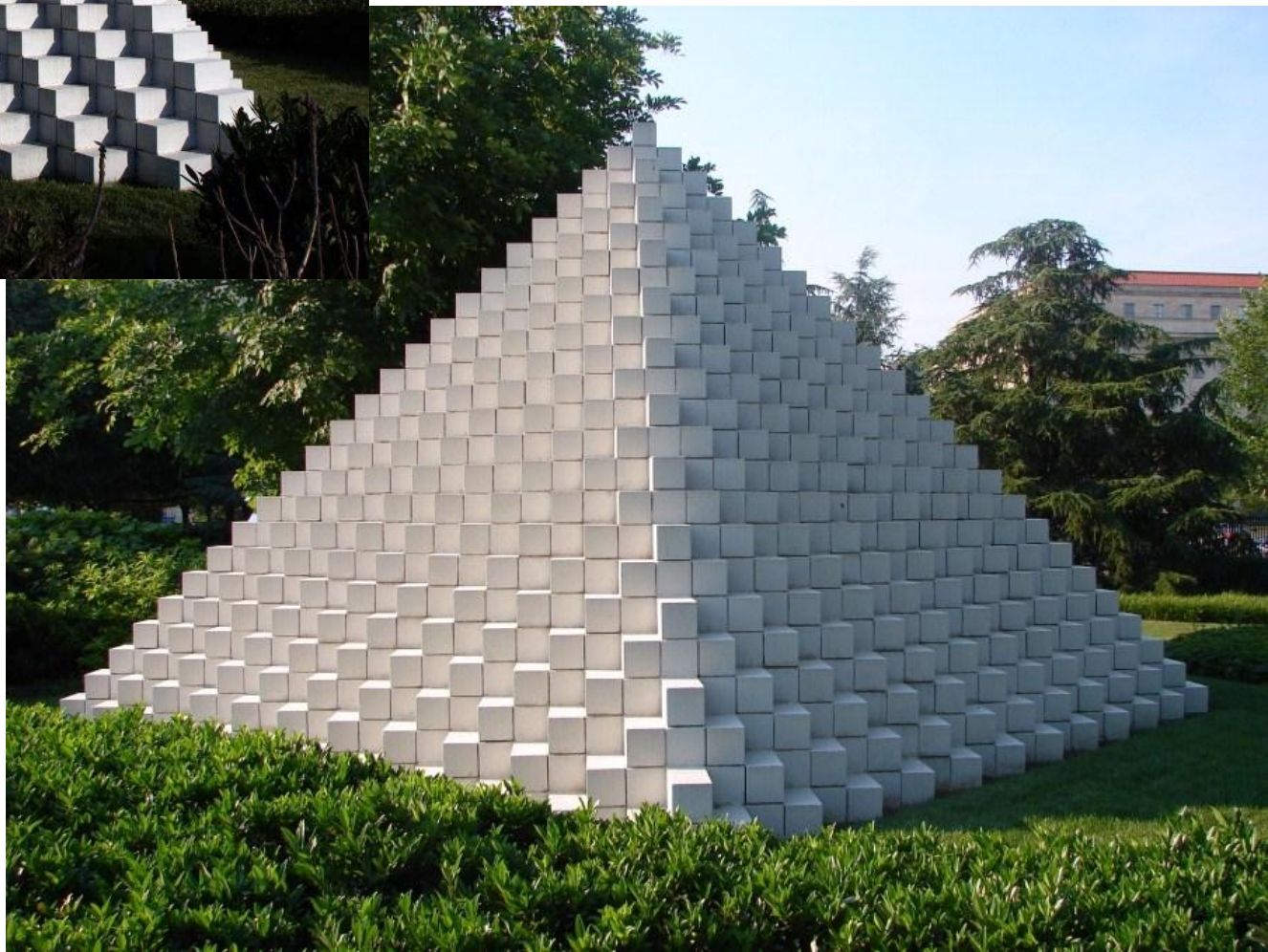
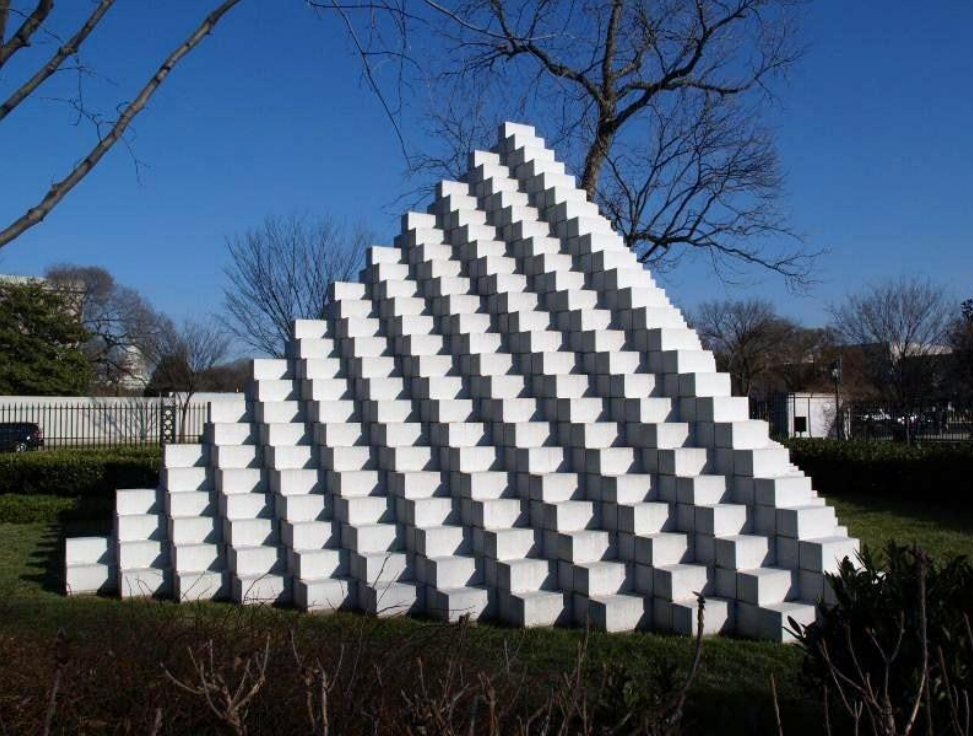

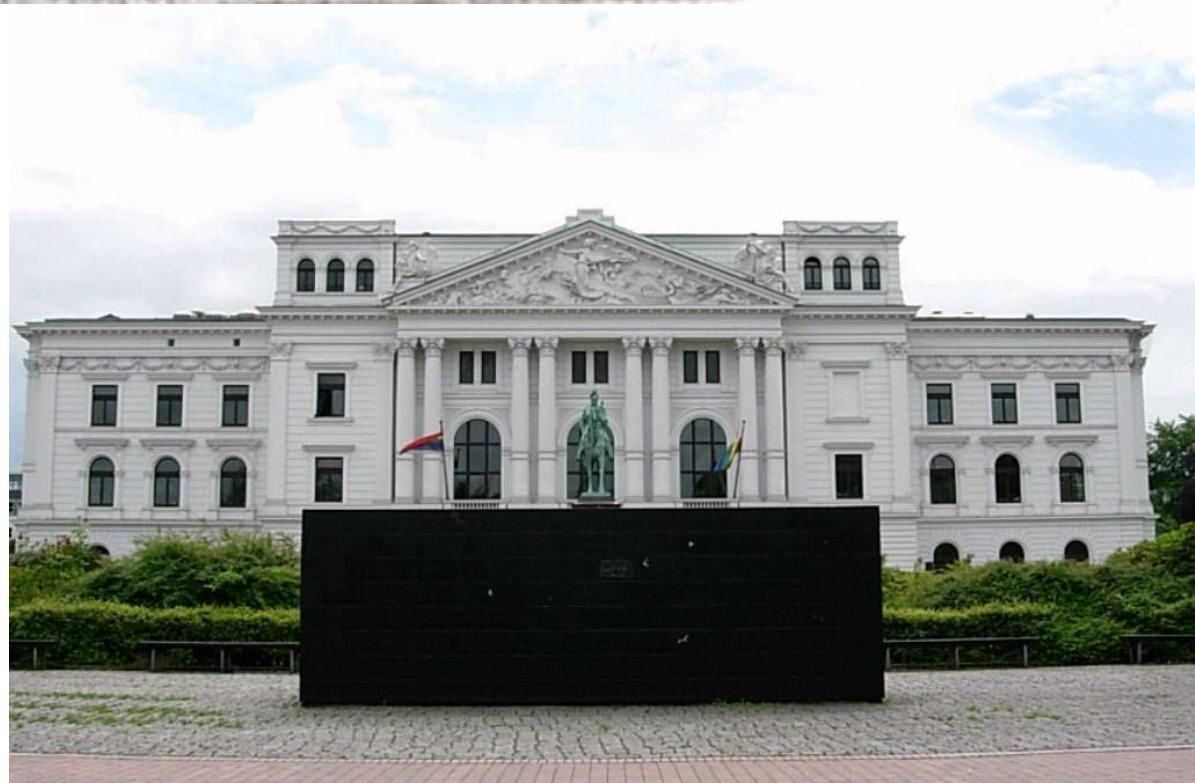

Dan Flavin

“Yo sabía que se podía alterar y jugar con el espacio real de una habitación a través de la cuidadosa y total composición de la iluminación”

“Hi ha qui no concep la llum com alguna cosa pràctica, però jo sí que ho faig i, tal com he explicat, la considero l'art més franc, obert i directe que podem trobar”

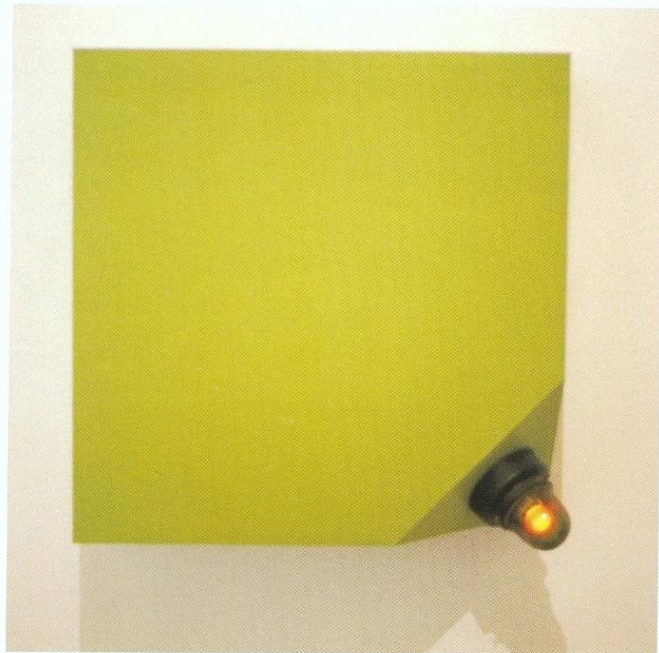
Dan Flavin va començar realitzant aquarel·les, dibuixos a l'aiguada, poesies cal·ligràfiques i pintures que tenien influència de l'expressionisme abstracte.

El 1961 va començar a fer unes peces que anomenava **Icons**, unes caixes fixades a la paret, generalment pintades d'un sol color, als costats de les quals l'artista **adossava bombetes i tubs de neó**. Eren els primers experiments amb llum artificial.

A l'obra de Flavin, el *ready-made* ja no és un gest antiartístic sinó que constitueix el punt de partida del seu treball.

En una exposició de 1964 ja va presentar tan sols **formacions de tubs fluorescents** disposats de manera acurada per tota la sala d'exposicions.

Amb les seves obres lluminoses **els espais de les sales d'exposicions es transformen**, els racons sembla que es dobleguen i desapareixen i els passadissos assoleixen un aspecte immaterial.

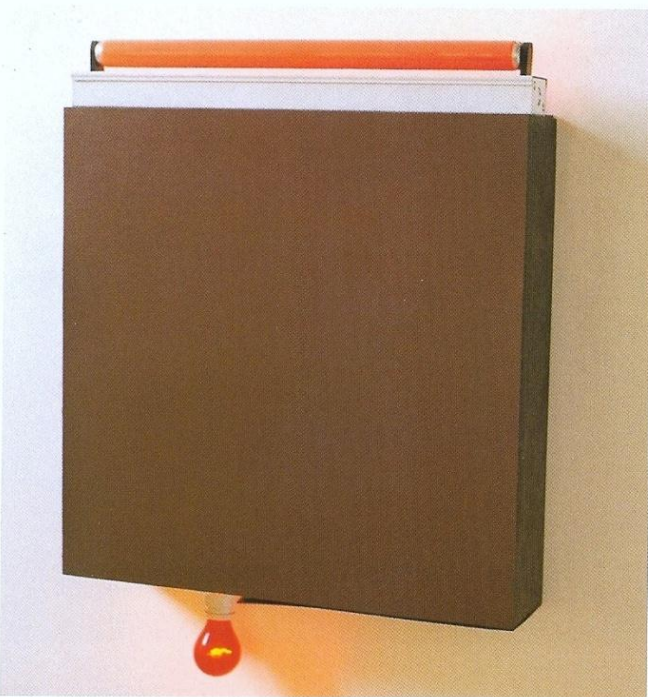

32

Dan Flavin

Imagen IV (Irlanda agonizando) (para Louis Sullivan) 1962-3

Óleo sobre masonite y materiales mixtos
64 x 64 x 26 (25 x 25 x 10 1/4)
Propiedad de Donald Judd, Marfa, Texas

33

Dan Flavin

Imagen III 1962

Óleo sobre masonite y materiales mixtos
64 x 64 x 26 (25 x 25 x 10 1/4)
Propiedad de Donald Judd, Marfa, Texas

34 *derecha*
Vladimir Tatlin

Relieve en una Esquina
1915

Madera, hierro y alambre
78,5 x 80 x 70 (31 x 31 1/2 x 27 1/2)
(reconstrucción de Martyn Chalk)
Cortesía de Annely Juda Fine Art, Londres

El 25 de maig de 1963 es va produir una revelació artística per a Dan Flavin. Aquell dia, va decidir penjar diagonalment un tub de neó fluorescent de 244 cm. de llarg a la paret del seu estudi.

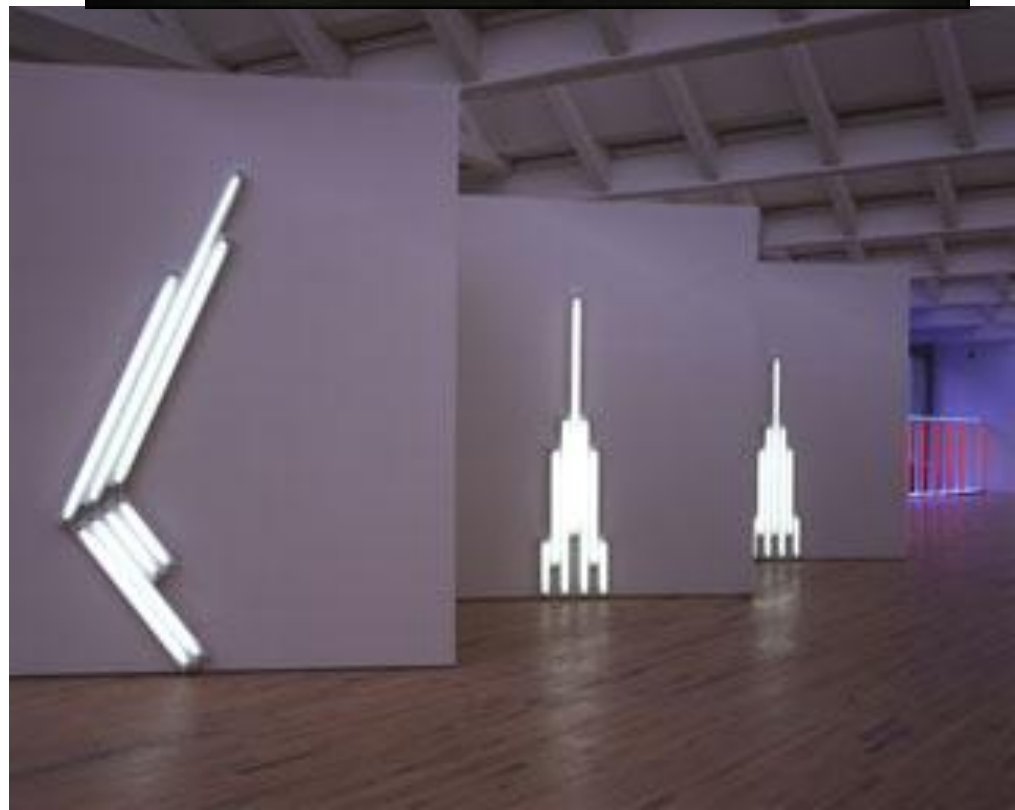
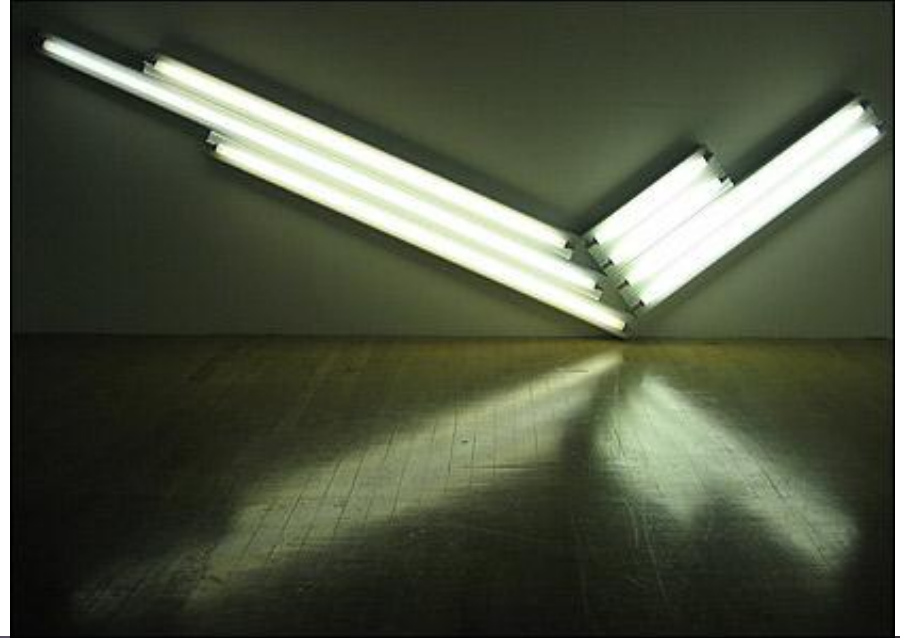
Entusiasmat pel resultat i les implicacions de la seva operació, Flavin li va posar el títol de ***Diagonal of May 25, 1963 (to Robert Rosenblum)*** a la seva idea.

A partir d'aleshores, l'artista va desenvolupar la seva obra tot utilitzant exclusivament tubs de neó industrials prefabricats que col·locava de formes i maneres molt diverses i amb molt diferents graus de complexitat .

*“Al mirar la llum hom resta fascinat i, ahora,
inhibit de cercar els límits a cada extrem”*

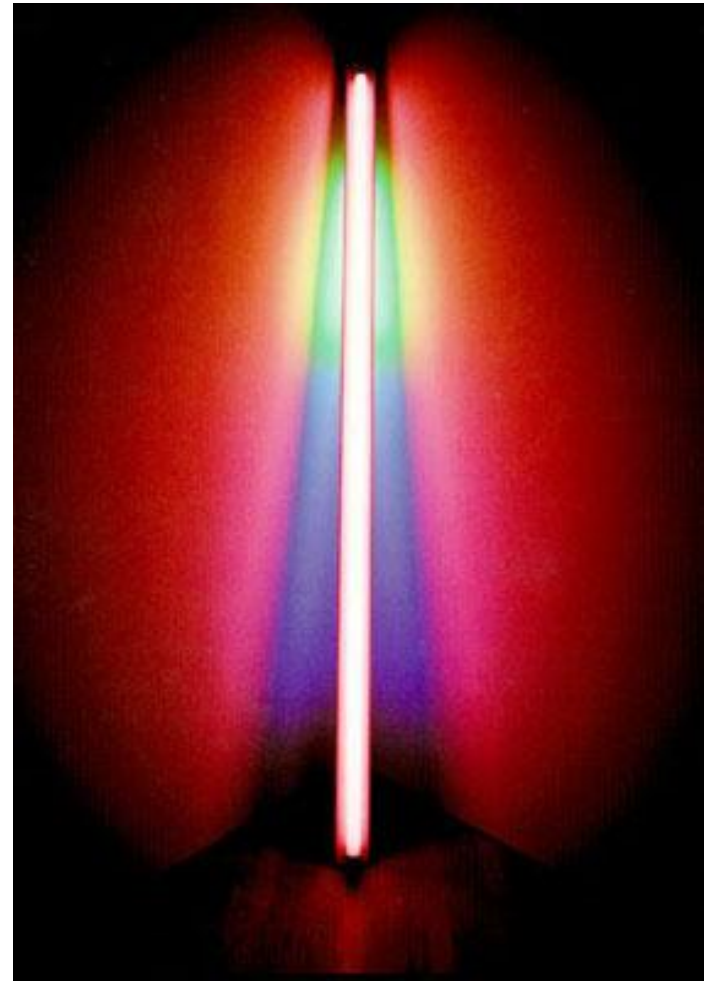

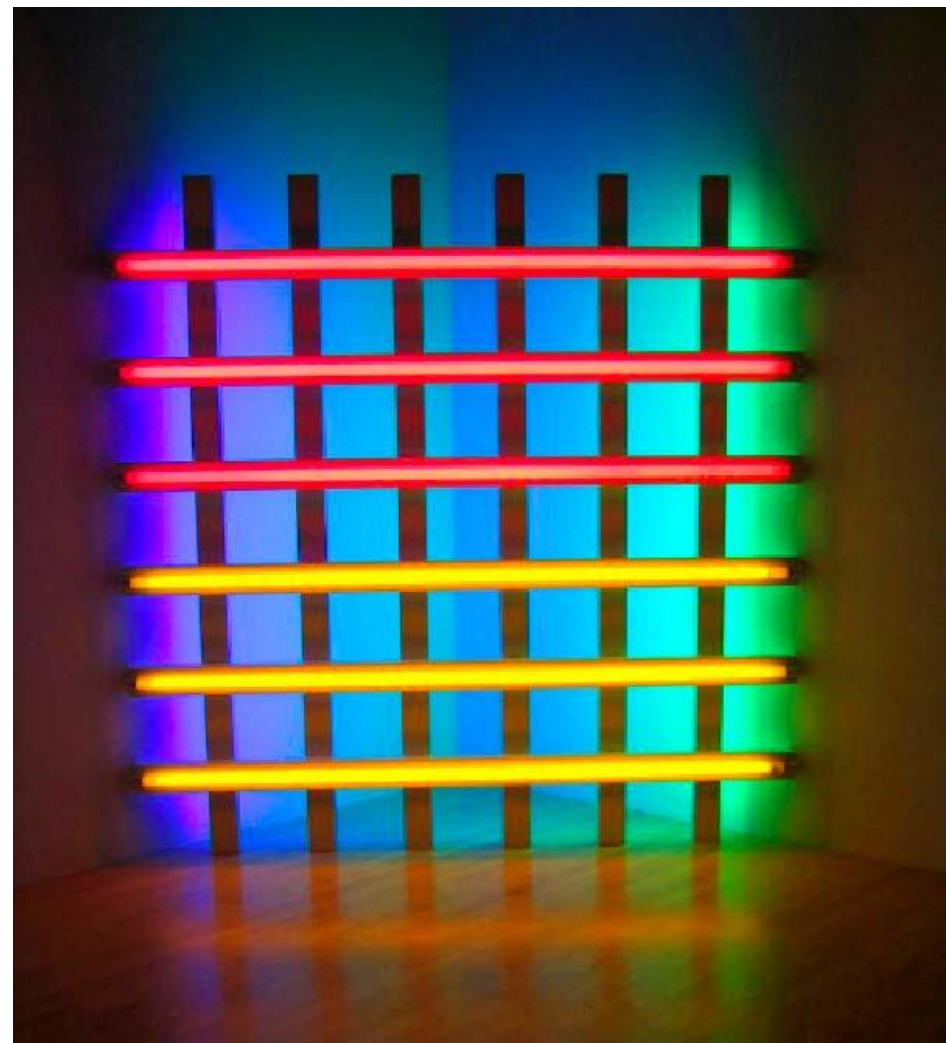
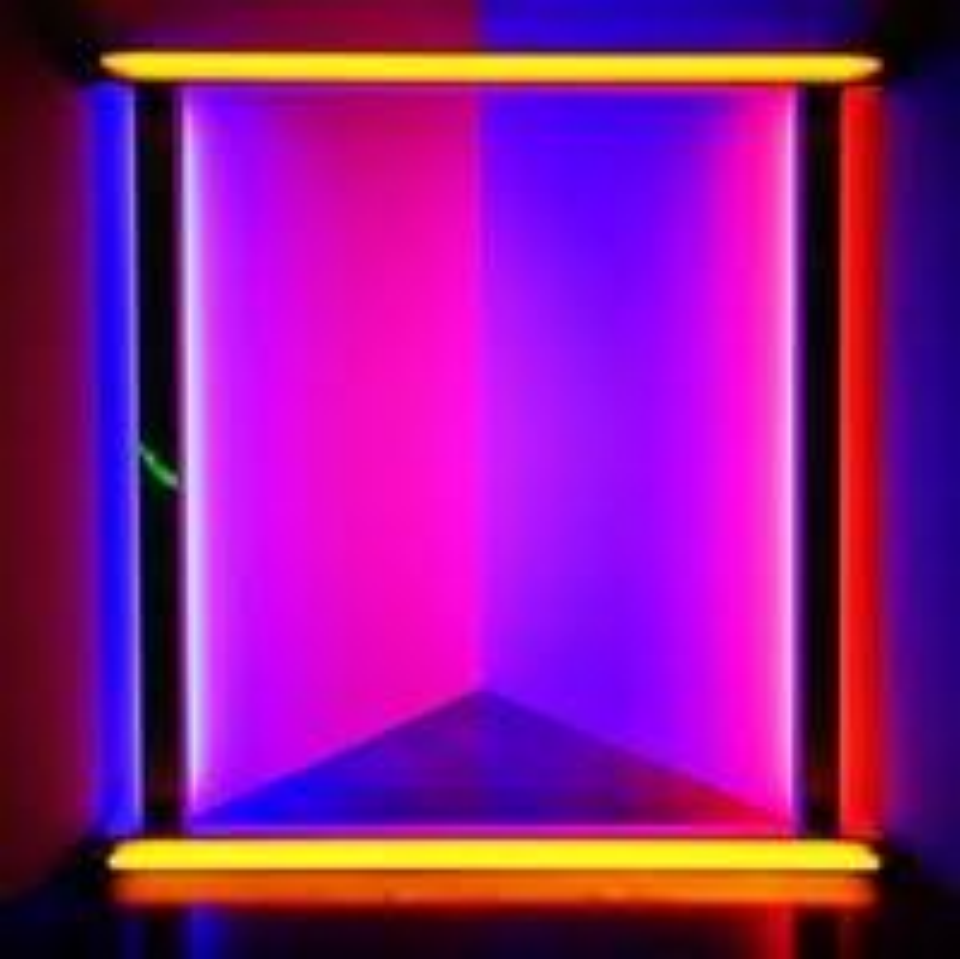

Les obres de Flavin es fan molt difícils de veure a les reproduccions fotogràfiques. Per percebre una de les seves obres cal veure en directe el seu efecte a l'espai que ocupa.

L'objectualitat d'una obra de Flavin és molt evident i estructural; els suports dels tubs fluorescents mai s'amaguen, a vegades fins i tot s'encaren a l'espectador i sempre estan disposats d'una forma específica.

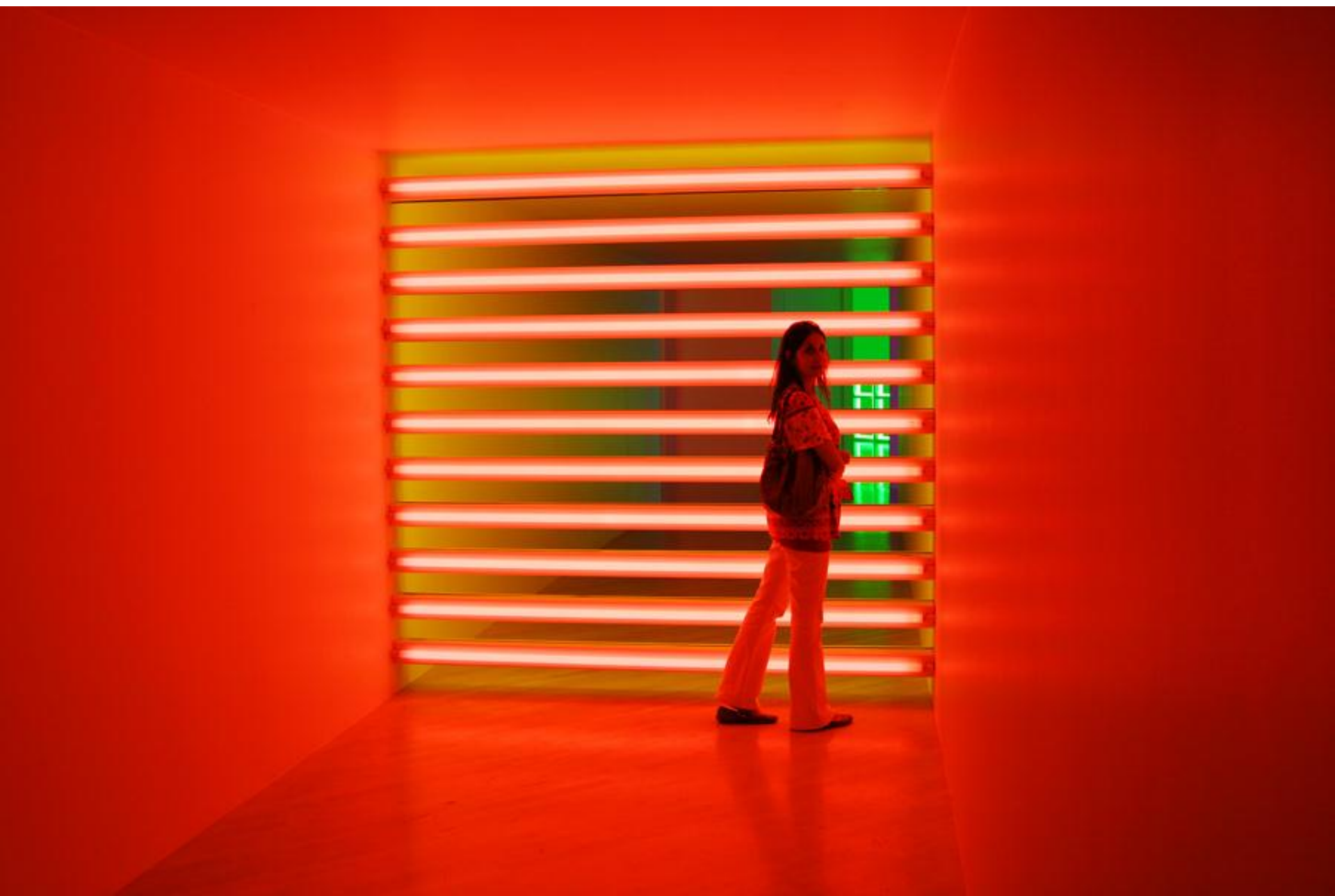
La percepció de l'obra és també una experiència òptica. La llum es difumina a l'espai circumdant o es projecta sobre superfícies properes. Les diferents llums acolorides de la mateixa obra es barregen a l'espai per crear colors nous.

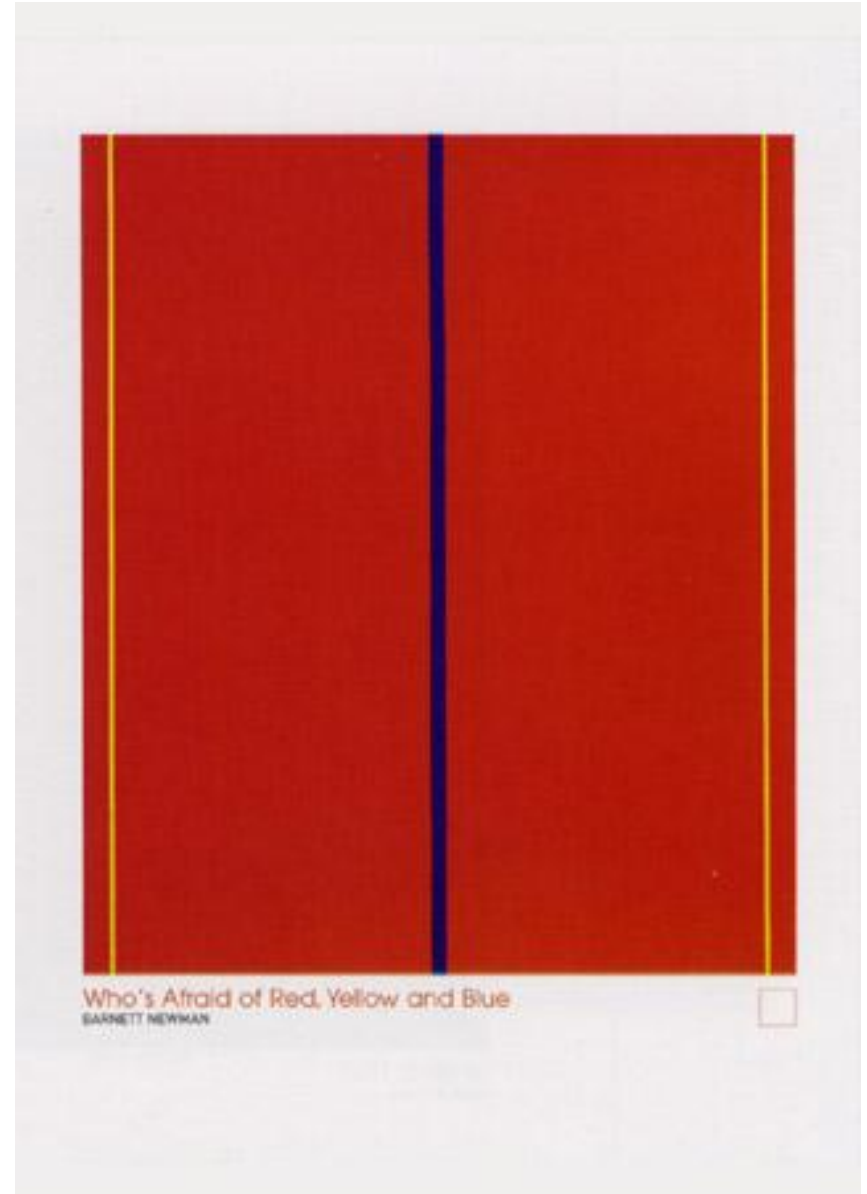
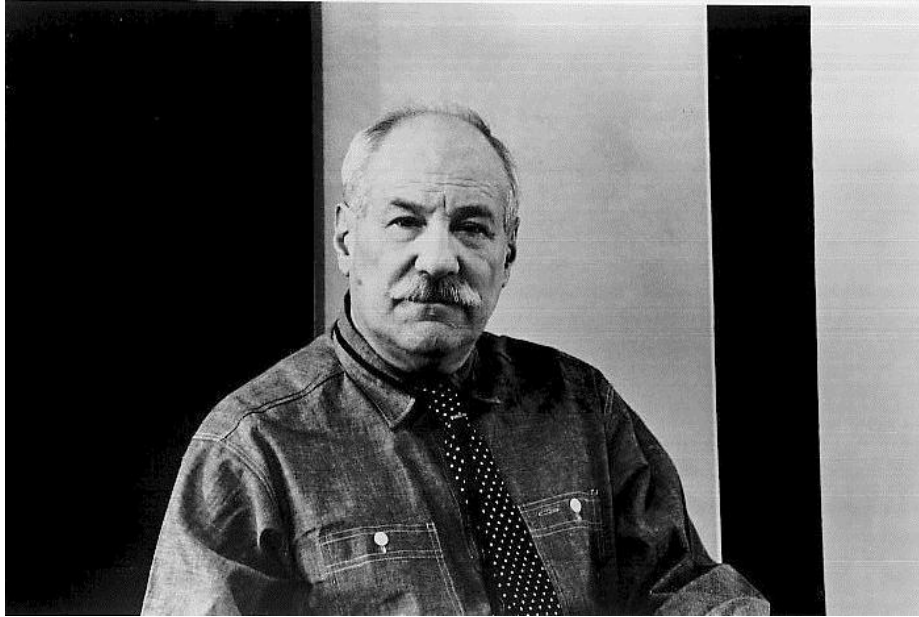

Barnett Newman

1905-1970

Barnet Newman
Broken Obelisk
1966
Acer corten
775 x 306 x 306 cm

Robert Morris

*“La senzillesa de la forma
no implica la simplicitat
de la seva experiència”*

Robert Morris es va formar com enginyer i es va llicenciar en Art per la Universitat de Kansas City. Després de passar per San Francisco es va traslladar a Nova York.

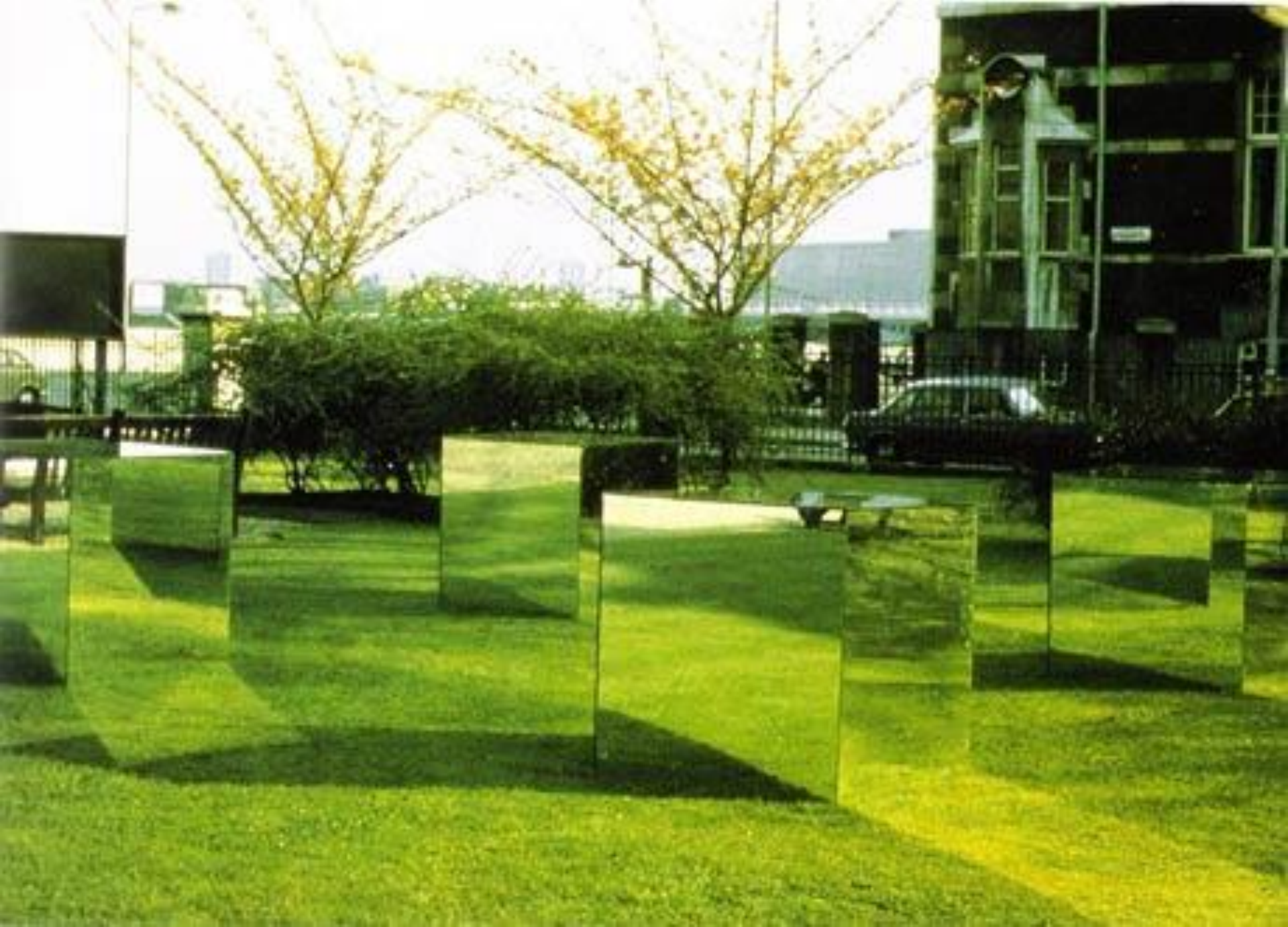
Va ser pintor i membre actiu de l'avantguardista companyia de dansa d'Ann Halprin. Es va llicenciar en Historia de l'Art amb una tesi sobre Brancusi. A Nova York va començar a dedicar-se a l'escultura sense abandonar la dansa.

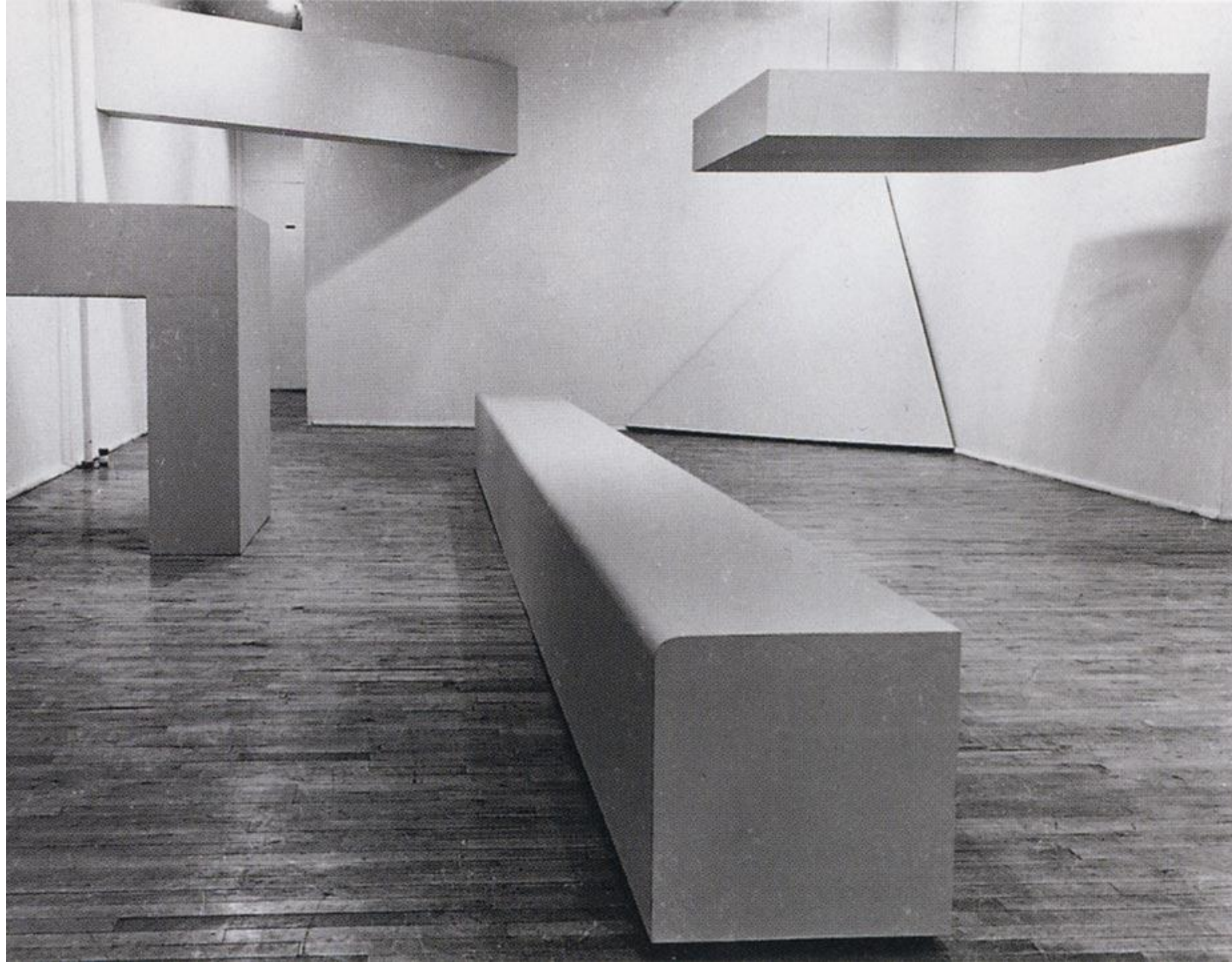
Els primers treballs amb certes característiques minimalistes van sorgir el 1961. El 1964 va dur a terme la seva **exposició “Plywood Show”** en la que ja mostrava **senzilles peces geomètriques repartides per l'espai** de la galeria amb una deliberada intenció de relacionar-se amb l'arquitectura. La col·locació d'aquestes peces semblava voler ressaltar la relació amb l'espai i amb el públic.

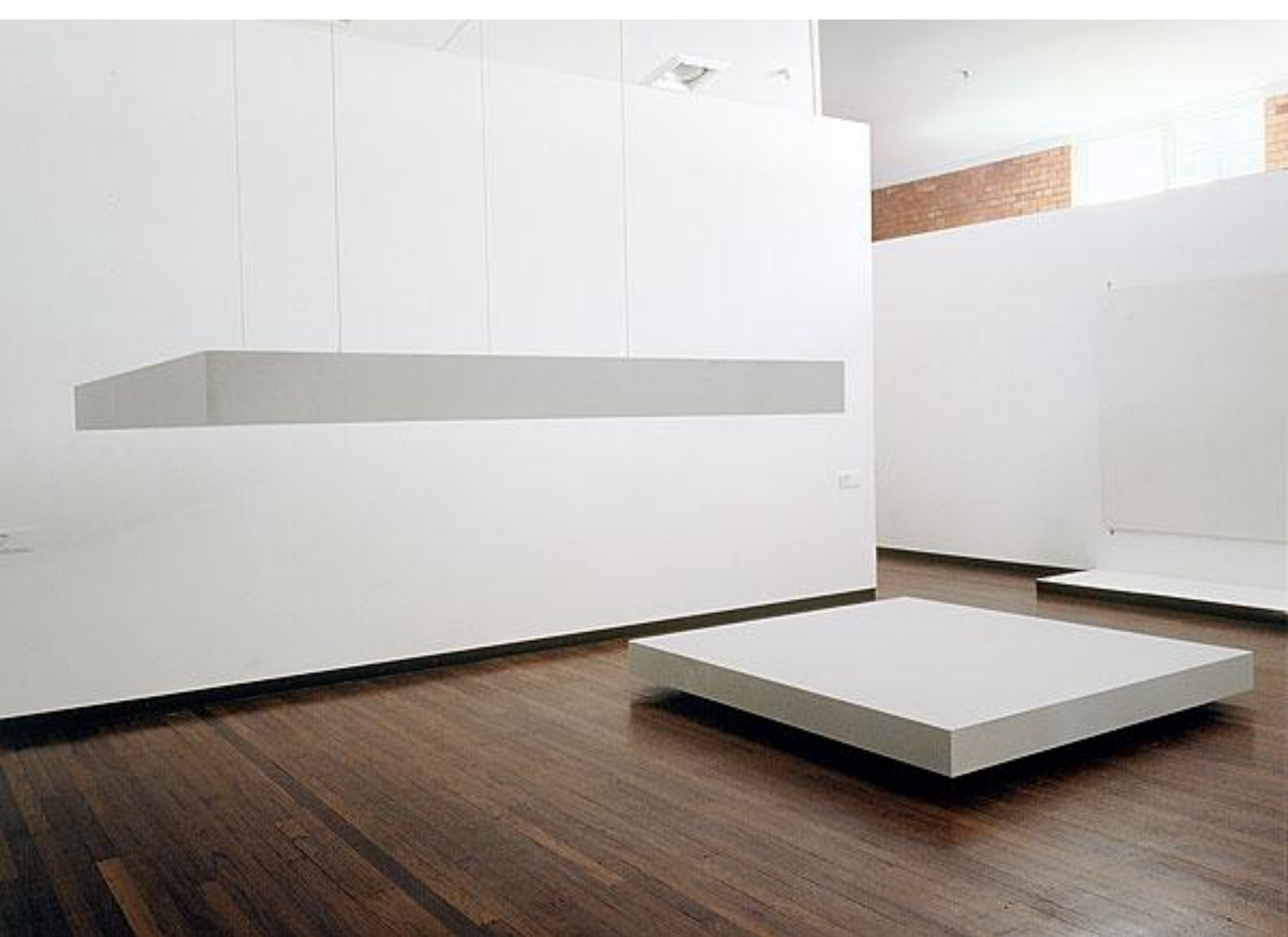
Més endavant va anar evolucionant com a una mena d'escultura i experimentació molt més lliure i heterogènia.

Robert Morris; ***Untitled***, 1965-1967

Les tres peces en forma de “L” poden adoptar diverses posicions individuals i molt diferents relacions entre elles i respecte a l’espai

